

การศึกษาระดับทางสังคม (Sociometric Status) มโนภาพแห่งตน (Self Concept) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

ปริญญานิพนธ์

ของ

ทองพุด บุญอึ้ง

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2516

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนี้สิดได้พิจารณาปฏิญานี้พร้อมกันแล้ว เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษากฎหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้.

ทศพร สอนไพฑูริย์

ประธาน

ทศพร สอนไพฑูริย์

กรรมการ

มีนาคม ๒๕๖๖

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เพราะผู้เขียนได้รับคำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย และอาจารย์ไพศาล หวังพานิช ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่น่าย

ขอขอบพระคุณอาจารย์เจกิ้น แก้วโชติ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพระบวรวิทยาคม คุณรักชาติ นิตพันธ์ ครูใหญ่โรงเรียนสาธิตาแดง(มิตรภาพ) ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ความสะดวกในการทดสอบนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ และขอขอบพระคุณอาจารย์ประกอบ รุ่งสัมพันธ์ ครูใหญ่โรงเรียนสาธิตา"วิมลวิทยานุกูล" อาจารย์ประหยัด ทรงบุญเกศานานิเทศฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัดสระบุรี ที่ให้ความสะดวกในการทดลองและวิเคราะห์แบบทดสอบ

ขอขอบคุณคุณวิชาญ วนะสิทธิ์ คุณสุเทพ บุตรภักดี คุณเฉลิม แรมน้อย และคุณปวง นิกมานนท์ ที่มีส่วนช่วยเหลืออย่างมากในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณ คุณนิสิตพาหุกาญจน์ คุณเมธา ถ่วงจาก คุณเรวัต โคจ่าเจริญ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวัดพิมพ์ และขอขอบคุณ คุณสุกฤษเฐวีร์ มีชัย ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจผู้เขียนมาตั้งแต่ต้น

ทองหลด บุญอิง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษา	5
ความสำคัญของการศึกษา	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
ทฤษฎีเบื้องต้น เอกสาร และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สมมติฐานในการศึกษา	17
2 วิธีดำเนินการ	19
กลุ่มตัวอย่าง	19
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	20
แบบทดสอบวัดมโนภาพทางตน	20
แบบทดสอบวัดฐานะทางสังคม	23
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	23
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
1. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
กับตนตามอัตภาพและตนตามปณิธาน	33

2. เปรียบเทียบเกณฑ์ตามอัตภาพและเกณฑ์ตามปริมาณระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	36
3. เปรียบเทียบฐานะทางสังคมระหว่างกลุ่มนักเรียนทั้งระดับชั้นกันและระหว่างกลุ่มนักเรียนชาย-หญิง	38
4. หากสัมพันธ์สัหสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระหว่างฐานะทางสังคมกับเกณฑ์ตามอัตภาพและเกณฑ์ตามปริมาณ	42
5. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เณฑ์ตามอัตภาพและเกณฑ์ตามปริมาณระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงและต่ำ	45
4 บทย่อ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
ความมุ่งหมายในการศึกษา	49
กลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	65

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง	19
2 คุณภาพของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตน	22
3 รายการแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ชั้น ป.7 แต่ละฉบับ	24
4 ค่าสถิติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์	26
5 ค่าสถิติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบวิชาภาษาไทย	27
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับมโนภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้น ป.7	34
7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับมโนภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3	35
8 เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของนักเรียนชั้น ป.7	36
9 เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3	37
10 ค่าสถิติพื้นฐานจากคะแนนฐานะทางสังคมของนักเรียนชั้น ป.7 และ ม.ศ. 3	39
11 ค่า t - test จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยฐานะทางสังคม	40
12 การกระจายการเลือกและการเกาะกลุ่มการเลือกของนักเรียนชั้น ป.7 และ ม.ศ. 3	41

13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ป.7 และ ม.ศ.3	42
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับตนตามอัตภาพและตนตามบิดานของนักเรียนชั้น ป.7 และ ม.ศ.3	44
15	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มโนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงและต่ำ ของนักเรียนชั้น ป.7	46
16	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มโนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงและต่ำของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3	47
17	ค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบสถิติศาสตร์เหตุผล	67
18	ค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบสถิติศาสตร์ปัญหา	69
19	ค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบวิชาภาษาไทยฉบับที่ 1	71
20	ค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบวิชาภาษาไทยฉบับที่ 2	73

ภูมิหลัง

ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 ที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบันจะพบว่าจำนวนนักเรียนมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกระดับการศึกษา ในปีสุดท้ายของแผนนี้ (พ.ศ. 2519) คาดว่าจะมีนักเรียนรวมทั้งสิ้นประมาณ 8.9 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปลายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 ถึงร้อยละ 33 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2514 : 6) ทำให้ต้องมีการขยายชั้นเรียนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ให้เพียงพอและทันกับอัตราการเพิ่มของประชากรซึ่งถึงร้อยละ 3.3 (อนันต์ อนันตรังสี, 2514 : 33 - 34) ขณะเดียวกันเป้าหมายในด้านการพัฒนาที่จะเร่งปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาโดยจะเน้นในเรื่องการลดอัตราการตกต่ำชั้นลง เมื่อเป็นเช่นนี้การจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษานี้บรรลุเป้าหมาย เป็นต้นว่า จะต้องมีการศึกษาค้นคว้า วิจัย ค้นหาวิธีการที่ดีที่จะช่วยให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสได้เรียนตามระดับความสามารถ ความถนัด และความเหมาะสมของบุคคล เพื่อให้แต่ละบุคคลได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนอย่างมากที่สุด

อนึ่ง โดยแท้จริงแล้วการจัดการศึกษามีได้มุ่งหมายให้ทุกคนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนอย่างเต็มที่เท่านั้น ยังมีมุ่งหมายเพื่อที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้เจริญงอกงามในทุกด้าน คือทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมพร้อมกันไป (จินตนา นพวงศ์, 2514 : 6 - 7) กล่าวคือ ให้ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรง มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิต มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์อันมั่นคง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจึงมีหน้าที่ในการพัฒนาและสร้างเสริมความรู้ความสามารถ ทักษะ ทักษะคติ และพฤติกรรมอันมีคุณค่าให้แก่บุคคล (ชารง บัวศรี, 2506 : 1 - 2) นั่นคือนอกจากจะให้บุคคลมีความรู้แล้ว ยังจะต้องให้เป็นบุคคลที่สามารถ รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างดีในทุกด้าน

ตลอดจนมีความเข้าใจบุคคลกับในสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นสุข และสามารถพัฒนาตนเอง โดยรู้จักเอาทรัพยากรภายในตนเอง ไปใช้ประโยชน์ให้ได้อย่างมากที่สุด

เพื่อที่จะให้การศึกษามีคุณภาพที่บรรลุถึงจุดหมายดังกล่าว ครู ผู้แนะแนว และผู้บริหารการศึกษาจึงมิได้มีหน้าที่แค่เพียงให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเท่านั้น แต่จะต้องหาทางให้ผู้เรียนใฝ่ใถ่ ออกงาม พัฒนาขึ้นในทุกด้าน กล่าวก็จะต้องมีการคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ว่าจะมีส่วนเกื้อหนุน หรือเป็นอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียนของเด็กอย่างไรบ้าง จะได้นำความรู้นั้นมาใช้ประโยชน์ ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และงอกงามในด้านอื่น ๆ พร้อมกันไป หรือนับหนึ่งก็เพื่อให้ทุกกลไกเกิดการเรียนรู้ในเบื้องต้นและเป็นผู้ได้รับการศึกษาในขั้นปลาย

ในต่างประเทศโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวาง เพื่อหาองค์ประกอบที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาอย่างมากที่สุด นอกจากองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาหรือความถนัดของผู้เรียนแล้ว ยังได้มีการศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีใช้ด้านสติปัญญา (Nonintellectual Factors) มาเป็นองค์ประกอบในการพยากรณ์ความสำเร็จในโรงเรียนอีกด้วย องค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่ ความสนใจ ทัศนคติ ความวิตกกังวล แรงจูงใจ การปรับตัว ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นองค์ประกอบที่ป็นอยู่ในตัวบุคคล ทราเวอร์ส (Travers, 1958 : 396) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบทางด้านนี้ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยไปกว่าองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา

เปอเกย์ (Purkey, 1971 : 2) ได้เสนอความคิดว่ามีนักเรียนเป็นจำนวนมาก ที่ประสบปัญหาที่ยากในโรงเรียน ทั้งนี้มีใช้เพราะมีความสามารถทางสติปัญญาค่ำ สายคาไม่ดี ความยากจน หรือสิ่งอื่นใด แต่ทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่า เด็กได้รับรู้ความสามารถในการเรียน หรือในการทำงานของเขา ผิดไปจากความเป็นจริง นั่นคือเปอเกย์ได้เสนอให้นักจิตวิทยาหันมาสนใจในเรื่องความรู้สึกเกี่ยวกับตัวตนของเด็ก ซึ่งเขาเชื่อว่าเป็นแรงผลักดันเบื้องต้น (Primary Forces) ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปอเกย์

ได้อำนาจขึ้นของคาร์ลโรเจอร์ (Roger's Theory) ว่า คนเป็นแกนกลางของบุคลิกภาพ ซึ่งบุคคลนั้นไ้มองเห็นและสัมผัสกับเกี่ยวกับตนเอง อันจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรม และการปรับตนของ เด็กทุกคน

เฮิร์ลอค (Hurlock, 1967 : 651) ได้อธิบายถึงแบบแผนของบุคลิกภาพ (Personality Pattern) ว่า ประกอบด้วยคุณลักษณะ (Traits) ต่าง ๆ หลายลักษณะ และสิ่งที่ทำหน้าที่ประสานลักษณะเหล่านี้เข้าด้วยกัน เป็นแบบแผนของบุคลิกภาพของบุคคลก็คือ ความรู้สึกเกี่ยวกับตน หรือในภาพแห่งตน (Self Concept) ซึ่งเปรียบได้กับแกนของวงล้อ โดยมีคุณลักษณะ (Traits) ต่าง ๆ เป็นซี่ล้อ นอกจากนี้ในภาพแห่งตนยังเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคคลด้วย เพราะคนเราย่อมประพฤติ ปฏิบัติ ตามแนวทางที่คิดว่าตนเองเป็น (สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2514 : 2)

บรูคโกเวอร์ (Brookover) (อ้างจาก Purkey, 1971 : 14) ได้สรุปว่า ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวตนของเด็กเป็นตัวกำหนดระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนของเด็กเอง ซึ่งแนวความคิดนี้คล้ายตามความเห็นของ เจอร์วิลท์ (Jerrell) (อ้างจาก Gilham, 1968 : 270 - 273) ที่ว่า การเรียนรูของเด็กนั้นจะเกิดตามแนวทางที่เด็กจะรักษาไว้ซึ่งในภาพแห่งตน

จากความเห็นของนักจิตวิทยาดังกล่าว จึงทำให้ผู้เขียนมีความสนใจที่จะทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในโรงเรียนและในภาพแห่งตนว่า จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไร พร้อมทั้งนี้จะให้ทราบว่า เด็กที่ประสบผลสำเร็จในโรงเรียน และเด็กที่ไม่ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนมองตนเองอย่างไรอีกด้วย ในขณะที่เด็กทั้งนี้จะได้ทำการศึกษว่า เด็กที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนเหล่านั้น เพื่อนมองเขาในลักษณะอย่างไร เพราะเมื่อเด็กมาโรงเรียนนั้นย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเพื่อน ๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะกับเพื่อนร่วมชั้น สัมพันธภาพในระหว่างเพื่อนบางครั้งก็เ็นไปในทางอำนวยความสะดวกการเรียนการสอนบางครั้งก็

เป็นการก่อวินให้เสียผลการเรียน (บุญยัง เจริญยิ่ง, 2508 : 1) /

หนึ่งในขณะ เมื่อเด็กมา โรงเรียนย่อมจะมีการติดต่อกันมาคบหาอยู่กับเพื่อน พฤติกรรมของเด็กย่อมเปลี่ยนไปตามที่เพื่อน ๆ ได้ตอบสนองต่อตน แล้วเด็กจะรู้สึกต่อตนเอง ตามที่เพื่อนในกลุ่มมอง รู้สึก หรือวิพากษ์วิจารณ์แล้วเด็ก ย่อมจะทำให้บโนภาพแห่งตนของเด็กนั้น เปลี่ยนไปด้วย ดังที่ ไซล์แมน (Seidman, 1960:449) กล่าวถึงความคิดของ ซูเปอร์ (Super) ที่ว่า คนนั้นเป็นผลรวม (Interaction) กับระหว่างความเจริญเติบโตของบุคคล และพัฒนาการด้านสังคมของบุคคลซึ่ง เป็นผลจากการที่บุคคลได้มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น /

โบว์แมน (Bowman, 1964 : 4536) ได้ทำการศึกษาในระยะยาวเป็น เวลา 2 ปี พบว่า เด็กเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีโนภาพ แห่งตนพัฒนาขึ้น โดยมีการเปลี่ยนแปลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสแตรง (Strang) (อ้างจากบังอร เสถนนท์, 2512 : 4) ที่ว่า การเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนของแต่ละบุคคลจะเกิดขึ้นในตอนที่ชีวิตก็ได้ ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการพัฒนามโนภาพแห่งตน ก็คือ เมื่อเด็กได้เจริญเติบโตจากวัยทารกเข้าสู่วัยเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยรุ่น

บลอค (Block, 1970 : 22-23) ได้กล่าวถึงการศึกษาของ เซียร์ (Sears) ซึ่งได้ทำการวัดมโนภาพแห่งตนโดยได้ศึกษาถึง องค์ประกอบในด้านต่าง ๆ (Areas) ที่จะส่งผลให้แต่ละบุคคลได้ประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องว่ามีถึง 12 ด้านด้วยกัน ได้แก่ วิชาที่เรียน นิสัยในการทำงาน ความสัมพันธ์กับครู ฯลฯ และใน ด้านต่าง ๆ เหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน ชาย-หญิง ในห้องเรียนรวมอยู่ด้วย

กรอนลันด์ (Gronlund, 1971 : 440) ได้กล่าวว่าการที่จะทราบถึง ความสัมพันธ์ภายในห้องเรียนของเด็ก โครงสร้างทางสังคมของกลุ่มและการยอมรับทางสังคมของแต่ละบุคคล อาจกระทำได้โดยวิธีทำ "สังคมมิติ" (Sociometric) สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนคว่ำร้อง เด็กได้นำเอาวิธีทำสังคมมิติมาใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2501 (สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนคว่ำร้อง เด็ก, 2503 : บทนำ) แต่สำหรับการ

ค้นคว้าทางสังคมมิติกับตัวแปรด้านบุคลิกภาพนั้นมีผู้ทำการศึกษาไว้อย่างมาก ผู้เขียนจึงมีความคิดว่า เพื่อที่จะทราบฐานะความซับซ้อนทางสังคมของเด็ก มโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า จะมีส่วนส่งเสริมเกื้อกูลกันอย่างไร น่าจะใช้วิธีทำสังคมมิติก่อนศึกษาข้าง หมายความว่าผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้โรงเรียนจะนำไปเป็นแนวทางในการสอน การจัดชั้นเรียน การวัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนอย่างมากที่สุด อันจะเป็นางหนึ่งที่จะช่วยให้นักพัฒนาการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ความมุ่งหมายในการศึกษา

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบและศึกษาความสัมพันธ์ในเรื่องมโนภาพแห่งตน (Self Concept) ฐานะทางสังคมมิติ (Sociometric Status) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- ✓ 1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด
2. นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นที่ต่าง ระดับกันจะมีความสัมพันธ์ทางสังคมแตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด โดยพิจารณาในแง่การกระจายการเลือก (Group Expansiveness) และการเกาะกลุ่มการเลือก (Group Cohesiveness)
3. นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง และต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด
4. นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง และต่ำจะมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด
5. มโนภาพแห่งตน ฐานะทางสังคมมิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพียงใด

ความสำคัญของการศึกษา

1. การศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้ทราบว่า นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน และนักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนมองเห็นตนเองในลักษณะอย่างไร และเพื่อนร่วมชั้นเรียนมองเห็นในลักษณะอย่างไร

2. การศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้ทราบว่า องค์ประกอบซึ่งเป็นแกนกลางของบุคลิกภาพหรือมโนภาพแห่งตนนี้ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางสังคมภายในชั้นเรียนของเด็ก ซึ่งวัดโดยการทำ "สังคมมิติ" และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมากขึ้นเพียงใด

จากความรู้ที่ได้ทั้งสองประการนี้จะได้เป็นแนวทางให้ครู ผู้แนะแนว และผู้บริหารการศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนศาลาแดง (มิตรภาพ) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 94 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 82 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรอิสระ มโนภาพแห่งตนเป็นตัวแปรตาม

ตอนที่ 2 เพศ ชั้นเรียน เป็นตัวแปรอิสระฐานะทางสังคมมิติเป็นตัวแปรตาม

ตอนที่ ๓ เพศ ฐานะทางสังคมมีอิทธิพลต่อตัวแปรอิสระ ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน มีในภาพของตนเป็นตัวแปรตาม

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. มโนภาพแห่งตน (Self Concept) หมายถึงความรู้สึกต่อตนเองที่ตนเองในค่านาง ๆ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ ความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และคุณสมบัติของตนเอง ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนได้ ตามแบบสอบถามที่กล่าวในข้อ ๒ และข้อ ๓ ต่อไปนี้

๒. ตนตามอรรถภาพ (Actual Self) หมายถึงความรู้สึกและทัศนคติต่อตนเองว่าตนเป็นเช่นอย่างไร มีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนได้โดยใช้แบบทดสอบตนตามอรรถภาพ

๓. ตนตามปติฐาน (Ideal Self) หมายถึงความรู้สึกและทัศนคติต่อตนเองว่าตนอยากจะเป็นกันอย่างไร อยากจะมีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนได้โดยใช้แบบทดสอบตนตามปติฐาน

๓.๑ ผู้ที่มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอรรถภาพ หรือความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปติฐานในระดับสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควอไทล์ ที่ ๓ (3₃)

๓.๒ ผู้ที่มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอรรถภาพ หรือความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปติฐานในระดับต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควอไทล์ที่ ๑ (1₁)

๔. ฐานะทางสังคมมีติ (Sociometric Status) หมายถึงฐานะความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล โดยถือจำนวนครั้งที่บุคคลถูกเลือกเข้าในแต่ละสถานการณ์ จากวิธีการทำดัชนีมีติ (Sociometric) เป็นเกณฑ์

๔.๑ ผู้ที่มีฐานะทางสังคมมีติสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากสังคมมีติอยู่ในควอไทล์ ที่ ๓ (3₃)

4.2 ผู้ที่มีฐานะทางสังคมมีคิต่ำ หมายถึงผู้ที่ได้คะแนนจากสังคมมีอยู่ใน
ใบทอไธล์ ที่ 1 (Q_1)

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ
ที่จัดสอนในโรงเรียน ใบการศึกษานี้หมายถึงคะแนนที่ได้จากการสอบวิชาคณิตศาสตร์
และวิชาภาษาไทย

5.1 ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึงผู้ที่สอบได้คะแนนอยู่ใน
ทอไธล์ ที่ 3 (Q_3)

5.2 ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึงผู้ที่สอบได้คะแนนอยู่ใน
ทอไธล์ ที่ 1 (Q_1)

ทฤษฎีเบื้องต้น เอกสาร และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของ "ตน" (Self) และมโนภาพแห่งตน (Self Concept) ที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้เขียนได้เินตามความหมายที่ โรเจอร์ (Rogers) กำหนดไว้ (อ้างจากสิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2514 : 3-4) ดังนี้

ตน (Self) หมายถึง ความรู้สึกและทัศนคติต่อตนเอง ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. "ตน" พฒนาขึ้นมาจากการปะทะสังสรรค์ระหว่างอิทธิพลกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผลของการสังสรรค์กับผู้อื่น โดยมีการประเมินคุณค่าตนเองทุกครั้ง ดังนั้น "ตน" จะประกอบด้วยทัศนคติและค่านิยม

2. "ตน" อาจจะรับค่านิยมจากผู้อื่นมา และรับรู้ในสภาพที่ผิดเบือนจากความจริง

3. "ตน" จะพยายามต่อสู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เข้ารอบภายใน "ตน" เช่น ไม่ยอมรับค่านิยมที่ขัดกับค่านิยมเดิม

4. อินทรีย์จะแสดงพฤติกรรมไปตาม "ตน" เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้ในตน

5. "ตน" อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยอาศัยวุฒิภาวะและการเรียนรู้

จากคำนิยามนี้จะเห็นได้ว่า "ตน" นั้นเป็นการเรียนรู้ซึ่งสะสมกันมาตั้งแต่เกิด ในขณะที่บุคคลเกิดความต้องการขึ้น บุคคลจะพยายามสนองความต้องการเพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาพสมดุล เพราะความพยายามที่จะสนองความต้องการนี้เอง ทำให้บุคคลต้องปะทะสังสรรค์กับสิ่งแวดล้อม ทั้งทางวัตถุและสังคมตามวิถีการและพฤติกรรมที่เขาคิดว่าเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ขณะเดียวกันบุคคลก็ต้องประเมินผลการกระทำของตนเอง เทียบกับคนอื่น เพื่อที่จะให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามพื้นฐานของสังคม (Social Norm) เพราะการประเมินตัวเอง เปรียบเทียบกับคนอื่นนี้เอง ทำให้เกิดมโนภาพแห่งตน (Self Concept) ขึ้น

มโนภาพแห่งตน (Self Concept) หมายถึงความรู้สึกชอบสอของต่อตนเอง ในด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านค่านิยมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ (Academic Value) คือ ความรู้สึกต่อตนเองในค่าสถิติปัญหา นิสัยการเรียนรู้ แรงจูงใจ แรงกดดันจากทางบ้าน การแข่งขันเกี่ยวกับความสามารถ การเลือกอาชีพ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) คือความรู้สึกต่อตนเองในด้านที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถในการคบเพื่อน

3. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ (Emotional Adjustment) คือ ความรู้สึกต่อตัวเองด้านความกดดันทางอารมณ์ ความวิตกกังวล ความสุข ความเครียด ความเหนื่อยหน่าย

มโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โบว์แมน (Bowman, 1964 : 4536) ได้ทำการศึกษาระยะยาว (Longitudinal Study) เป็นเวลา 2 ปี กับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 189 คน ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในเกรด 6 และเกรด 8 จากโรงเรียน 6 แห่ง โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาคือ

1. Self Concept Scale
2. Children Description Scale
3. California Short Form Test of Mental Maturation
4. California Achievement Test
5. What I Like to Do Inventory

พบว่า

1. มโนภาพแห่งตนของเด็กชายและเด็กหญิง เปลี่ยนไปในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสอง ระดับ นั่นคือการเรียนในชั้นสูงขึ้นทำให้มโนภาพแห่งตนสามารถพัฒนาขึ้นได้

2. มโนภาพแห่งตนของเด็กมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับเด็กในเกรด 8 แต่สำหรับในเกรด 6 มีความสัมพันธ์กันไปในทางบวก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปูเออร์ (Purkey, 1971 : 15 - 17) ได้อ้างถึงการศึกษาของแคมป์เบลล์ (Campbell) ซึ่งได้กระทำกับเด็กนักเรียนในเกรด 4, 5 และ 6 พบว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเบลคโซ (Bledsoe) ที่ได้ทำการศึกษากับนักเรียนในเกรด 4 และเกรด 6 พบว่า มโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์

กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับ เด็กผู้ชาย แก่สำหรับ เด็กผู้หญิงมีความสัมพันธ์กับ
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บอลล์ (Ball, 1963 : 1070) ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น
นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม จำนวน 228 คน โดยใช้เครื่องมือสำหรับ
เก็บข้อมูล คือ

1. College Ability Test

2. Bill's Index of Adjustment and Values

พบว่า การยอมรับตนเองของเด็กไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ ความผาสุก และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน

แคพพลิน (Capplin, 1969 : 13 - 16) ได้ทำการศึกษาจากเด็ก
ผิวดำ และเด็กผิวขาว ในโรงเรียนที่มีการแบ่งแยกผิว และในโรงเรียนที่ไม่มีการ
แบ่งแยกผิว พบว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังได้พบว่า เด็กที่มีความรู้สึกไม่ดีเกี่ยวกับความสามารถ
ของคนมักจะไม่ค่อยประสบผลสำเร็จในโรงเรียน และไม่ปรากฏว่าการแบ่งแยกผิวมี
อิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน

ฟิงค์ (Fink) (อ้างจาก Purkey, 1971 : 16) ได้ทำการศึกษาจาก
นักเรียนในเกรด 9 โดยแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและ
กลุ่มที่ต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ

1. The Gough Adjective Checklist

2. California Psychological Inventory

3. Bender Visual - Motor Gestalt Test

4. Drawing a Person Test

5. Essay Test : What I will be in 20 Years

และให้นักจิตวิทยา 3 คน จัดอันดับความ รู้สึกต่อตัว (Self Image) ของนักเรียนแต่ละคน ปรากฏว่า ระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และกลุ่มที่ต่ำกว่า ผลสัมฤทธิ์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการจัดอันดับนักเรียนพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้นแตกต่างไปจากคะแนนโนภาพแห่งตน ฟิงก์ สรุปว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มที่ต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์และความสัมพันธ์นี้ในเด็กชายจะสูงกว่าในกลุ่มเด็กหญิง

แมคโดนัลด์ (McDonald) 1965 : 200) ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จากนักเรียนในเกรด 5 ด้วยวิธีการแบ่ง เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงตามสติปัญญา และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าสติปัญญา พบว่า เด็กหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าสติปัญญา มีมโนภาพแห่งตนต่ำกว่าเด็กหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามสติปัญญา

สำหรับการศึกษาก่อนหน้าในเชียงใหม่ บังอร เสดนต์ (บังอร เสดนต์, 2512 : 58 - 62) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเองเป็น และ "ตน" อย่างที่จิตวิทยาจะเป็นของเด็กวัยรุ่น ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กเรียงตามลำดับคือ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ สภาพทางสังคมเพศ หน้าพิเศในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพทางครอบครัว และยังได้พบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการยอมรับตนเองต่ำ

จ) สิทธิโชค วรานุสันติกุล (สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2514 : 64) ได้ทำการศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 209 คน พบว่า เด็กหญิงมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองมากกว่าเด็กชาย ส่วนความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองตามปัญหานั้น เด็กหญิงและเด็กชายมีไม่ต่างกัน และพบว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานทางสังคมมิติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมื่อพิจารณาเฉพาะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในห้องเรียน แต่เพียงอย่างเดียว มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

กรอนลันด์ (Gronlund, 1959 : 95) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิธีสังคมมิติกับเด็กตั้งแต่เกรด 3 จนถึงชั้นวิทยารัฐ โดยการกำหนดให้เด็กแต่ละคนได้รับเลือก 5 ชื่อเป็นเกณฑ์ ถ้าผู้ใดได้รับเลือกมากกว่านี้ก็จัดเป็นพวกสูงกว่าเกณฑ์ และถ้าผู้ใดได้รับเลือกน้อยกว่านี้ ก็เป็นพวกต่ำกว่าเกณฑ์ พบว่า ผู้ที่ได้รับเลือกจะสูงบ้าง ต่ำบ้าง แตกต่างกันไปไม่เป็นที่แน่นอนไปในทางหนึ่งทางใด

/ สถาบันสำหรับชาติสำหรับคนพิการ (สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนพิการ เรื่อง เด็ก, 2503 : 26 - 27) ได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้น กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 จากโรงเรียนชั้นประถมศึกษา 4 แห่ง พบว่า การเลือกเพื่อนของเด็กทวีมากขึ้นตามวัย และการเลือกเพื่อนของนักเรียนหญิงจากโรงเรียนหญิงล้วนมีความระมัดระวังในการเลือกเพื่อนสูงกว่านักเรียนชายในโรงเรียนชายล้วน /

วิลล โจนวีระ (วิลล โจนวีระ, 2513 : 100 - 101) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 181 คน ปรากฏว่า การเลือกเพื่อนหรือได้รับเลือกจากเพื่อนในหมู่เด็ก เมื่อพิจารณาใน 3 สถานการณ์คือ สถานการณ์เล่นเรียน และการทำงานรวมกัน พบว่า เด็กเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีการเลือกเพื่อนสูงกว่านักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับชั้น ม.ศ. 3 แล้วกลับลดลง แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเลือกเพื่อนของเด็กชาย เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กหญิงแล้วไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ /

สำหรับการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียน มีดังต่อไปนี้

✓แกเวิร์ทและแบร์ (Gewirtz & Baer) (อ้างจากประสาธ บัณเฑาะฏ 2515 : 12) มีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลน่าจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็ก จึงได้ทำการศึกษากับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 โดยการแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกให้เด็กต่างคนต่างอยู่ ไม่ให้มีความสัมพันธ์กัน และอีกกลุ่มหนึ่งให้อยู่ด้วยกัน ไม่ให้พูดคุยกัน ให้ได้พูดคุยกันอย่างสนิทสนม จากนั้นนำเด็กทั้งสองกลุ่มมาสอนในห้องเรียนเดียวกัน จากการทดลองปรากฏว่า เด็กในกลุ่มที่มีการสมาคมกับเพื่อนจะสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่า ✓

ฟาสท์ (Fast, 1957 : 59 - 64) ได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตใน Ball State Teachers College เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตน จากแบบทดสอบ Mooney Problem Checklist, การยอมรับในหมู่เพื่อนจากการทำ "สังคมมิติ" และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เมื่อถือเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนิสิตออกเป็นกลุ่มสูง กลาง และต่ำ จากคะแนนสังคมมิติเป็นเกณฑ์ แต่ละกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สเตเฟน (Stephen, 1969 : 1865 - A) ได้ทำการศึกษากับเด็กที่มีอุปสรรคในการฟังในเกรด 4 โดยให้เด็กแต่ละคนเลือกเพื่อน 5 คน ในแต่ละสถานการณ์ คือ สถานการณ์ทำงาน พักผ่อน และนั่งคุยกัน พบว่า ฐานะทางสังคมมิติมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีฐานะทางสังคมมิติสูง

บอนนี่ (Bonney) (อ้างจาก บุญพิน นิสนันต์, 2515 : 12) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนิสิตมหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตที่ได้คะแนนสังคมมิติสูง มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าพวกที่ได้น้อยคะแนนสังคมมิติต่ำ

เบลทริช (Beltrich, 1964 : 507 - 513) ได้ทำการศึกษาด้วยวิธีทางสังคมวิทยากับนักเรียนเกรด 6 จากโรงเรียน Bern ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบ Ability Grouping จำนวน 86 คน และโรงเรียน Sarag ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบ Heterogeneous Grouping จำนวน 112 คน พบว่า ในจำนวนที่เด็กต่างคนต่างเลือกกันนั้น เด็กฉลาดจะเลือกเด็กฉลาดด้วยกัน เด็กอ่อนก็จะเลือกเด็กอ่อนด้วยกัน และในการแก้ปัญหาในการเรียนนั้น เด็กจะไม่เลือกเด็กฉลาดให้ช่วยเหลือไป แต่จะเลือกเพื่อนที่อยู่ข้างเคียง และยังได้พบว่า เด็กที่มีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของ เขามักจะจัดตัวเองให้อยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถสูง

บุญยัง เจริญยิ่ง (บุญยัง เจริญยิ่ง 2508, : 39 - 40) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง พบว่า เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปรากฏว่า

1. นักเรียนที่เรียนอ่อนมักจะไม่ได้รับเลือก
2. นักเรียนที่เรียนดีและปานกลางจะได้รับเลือกเสมอ
3. ผู้ที่ได้รับเลือกมาก ๆ นั้น มักจะมีผลการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเล็ช

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบทางบุคลิกภาพปรากฏว่า เด็กที่รับเลือกมากมักจะเป็นเด็กที่มีบุคลิกภาพดีไม่พิการ เป็นเด็กที่ควบคุมอารมณ์ได้ดี สนใจในกิจกรรมต่าง ๆ สนใจในเพื่อน สามารถเข้ากับเพื่อนต่างเพศได้ดีเป็นเด็กที่น่าสนใจ ผู้วิจัยสรุปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางสังคมมิติของ เด็กส่วนมากไม่ค่อยจะสูง พอที่จะตั้ง เป็นข้อสังเกตได้ และความสัมพันธ์ยังแตกต่างกันในระหว่างชั้นต่าง ๆ อีกด้วย

มโนภาพทางคนและฐานะทางสังคม

เบอร์ก (Burks) (อ้างจาก Strang, 1958 : 14-15) ได้ทำการศึกษา

กับนิสิต 2 กลุ่ม ก่อ กลุ่มนิสิตที่เข้าสังคมได้ดี และกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการเข้าสังคม พบว่า นิสิตผู้ที่เข้าสังคมได้ดีจะมีอารมณ์ดี มีความรู้สึกอบอุ่น มีความเข้าใจ และเห็นใจคนอื่น มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

กลุอรโด (Guardo, 1969 : 320 - 322) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน และฐานะทางสังคมมีเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนในเกรด 6 จำนวน 114 คน ซึ่ง เป็นชาย 56 คน และ 58 คน โดยใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนซึ่งดัดแปลงไปจากของปีแอร์ และ แฮร์ริส (Piets and Hairs)
2. แบบทดสอบสังคมมิติแบบที่เรียกว่า Peer - nomination Technique

ผลปรากฏว่า

1. มโนภาพแห่งตนกับความสัมพันธ์ในทางบวกกับฐานะทางสังคมมิติเชิงนิมิต (Positive Sociometric Status) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อถือในกลุ่มของนักเรียนหญิง หรือในกลุ่มนักเรียนทั้งหมด แต่สำหรับในกลุ่มนักเรียนชายมีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์ในทางลบกับฐานะทางสังคมมิติเชิงลบ (Negative Sociometric Status) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง และ กลุ่มนักเรียนทั้งหมด

ริชมอนด์และไวท์ (Richmond & White, 1971 : 426 - 429) ได้ทำการศึกษากับนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 จำนวน 204 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โดยใช้เครื่องมือ ดังนี้

1. Cooper Smith SEI สำหรับวัดมโนภาพแห่งตน

2. Semantic Differential S.D สำหรับให้นักเรียนจัดอันดับเพื่อน (Peer Rating) ในชั้นของตน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) พบว่าในภาพหนึ่งคน มีความสัมพันธ์กับความรูสึกตอบสนองของเพื่อนภายในกลุ่มในทิศทางของ Activity

คูเปอร์สมิท (Coopersmith) (อ้างจาก Richmond & White, 1971 : 425) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแต่ละคน และฐานะทางสังคม มีนักเรียนเกรด 6 จำนวน 102 คน ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กัน $r = .37$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บิงอร์ เลทนนท์ (บิงอร์ เฟตนนท์, 2512 : 63) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเองเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดว่าอยากเป็นของเด็กวัยรุ่น กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 155 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีฐานะทางสังคมมีสูงมีแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นที่มีฐานะทางสังคมมีต่ำ แต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังได้พบด้วยว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง แต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานในการศึกษา

- (1) 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์กับความรูสึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ
- 1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์กับความรูสึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน

- (2) 2.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงน่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับ
 ตนตามอัตภาพสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
- 2.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงน่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับ
 ตนตามปณิธานสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
- (3) 3.1 นักเรียนในชั้นสูง ขึ้นน่าจะมีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนใน
 ชั้นต่ำกว่า
- 3.2 นักเรียนในชั้นสูง ขึ้นน่าจะมีการกระจายการเลือก (Group
 Expansiveness) และการเกาะกลุ่มการเลือก (Group
 Cohesiveness) สูงกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า
- 3.3 นักเรียนชายและหญิงน่าจะไม่มี ความแตกต่างกันในฐานะทาง
 สังคม
- (4) 4.1 ฐานะทางสังคมน่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน
- 4.2 ฐานะทางสังคมน่าจะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเกี่ยวกับตน
 ตามอัตภาพ และมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเกี่ยวกับตนตาม
 ปณิธาน
- (5) 5.1 นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน
 สูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ
- 5.2 นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมี ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตาม
 อัตภาพสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะ ทางสังคมต่ำ
- 5.3 นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตาม
 ปณิธานสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ

บทที่ 2

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ ได้กระทำกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนศาลาแดง (มิตรภาพ) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ประจำปีการศึกษา 2515 จำนวน 176 คน ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ชั้น	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
โรงเรียนศาลาแดง (มิตรภาพ)	ประถมศึกษาปีที่ 7	54	40	94
โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม	มัธยมศึกษาปีที่ 3	37	45	82
รวม		91	85	176

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษารังนี้ ใช้แบบทดสอบ 3 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบวัดคุณลักษณะในภาพแห่งชาติ มี 2 ฉบับ คือ

1.1 แบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ

1.2 แบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามนิฐาน

2. แบบทดสอบสังเกตการณ์

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วยแบบทดสอบ 2 ชนิด

คือ แบบทดสอบชุดวิชาคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบชุดวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

1. แบบทดสอบวัดคุณลักษณะในภาพแห่งชาติ

1.1 แบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ

ลักษณะของแบบทดสอบ เป็นคำถามซึ่งประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับค่านิยมในผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การปรับตัวทางสังคมและการปรับตัวทางอารมณ์
 ในนักเรียน เลือกตอบว่าข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือสภาพความเป็นจริงของตนเพียงใด
 เมื่อพิจารณาแล้วจึงให้กาเครื่องหมายในมาตราที่กำหนดให้ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบทดสอบ

(ข้อความ)

(0) ข้าพเจ้าเป็นคนใจเย็น

(00).....

0	1	2	3	4
	✓			

ให้นักเรียนเลือกคำตอบ ✓ ลงในช่อง 0 - 4 โดยถือเกณฑ์ดังนี้

- กาของ เลข 0 เมื่อข้อความนั้นไม่เป็นความจริงสำหรับท่านเลย
กาของ เลข 1 เมื่อข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านเพียงเล็กน้อย
กาของ เลข 2 เมื่อข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านเพียงครึ่งหนึ่ง
กาของ เลข 3 เมื่อข้อความนั้นส่วนใหญ่เป็นความจริงสำหรับท่าน
กาของ เลข 4 เมื่อข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านมากที่สุด

สำหรับแบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพที่ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ใช้แบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพของ สิทธีโชค วรานุสันติกุล (2514) ที่สร้างขึ้นตามแบบของปีแอร์ และแฮร์ริส (Pier & Harris) กับของ กัฟ และฮิลบรัม (Guve & Hilbrum) มีทั้งหมด 65 ข้อ

ส่วนแบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพที่ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้แบบทดสอบของ จ้าวรัส บุญญนันท์ และ จุมพล พลภักธีวิน (2515) ดัดแปลงและปรับปรุงจากแบบทดสอบของ สิทธีโชค วรานุสันติกุล เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทั้งหมด 60 ข้อ

การตรวจให้คะแนน ข้อความในแบบทดสอบจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ถ้าบุคคลมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้น แสดงว่ามีมโนภาพแห่งตน หรือมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพสูง ในข้อความเช่นนี้ให้คะแนน 4 เมื่อกาตอบของ 4, ให้คะแนน 3 เมื่อกาตอบของ 3 และให้คะแนน 2, 1, 0 เมื่อกาตอบของ 2, 1, 0 ตามลำดับ ข้อความอีกชนิดหนึ่ง เป็นข้อความที่แสดงว่า ถ้าบุคคลใดมีพฤติกรรมตามนั้น จะเป็นผู้มีมโนภาพแห่งตนหรือมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพต่ำ จะให้คะแนนตรงข้ามกับความชนิดแรก ให้คะแนน 0 เมื่อกาตอบของ 4, ให้คะแนน 1 เมื่อกาตอบของ 3 ให้คะแนน 2, 3, 4 เมื่อกาตอบของ 2, 1, 0 ตามลำดับ

1.2 แบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน

ลักษณะของแบบทดสอบ เช่นเดียวกับแบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ แต่มีเฉพาะข้อความที่มีความหมายแตกต่างบางอย่างเดียว โดยสร้างรูปประโยคให้เป็นข้อความ แสดงความปรารถนา หรือความต้องการอยากจะเป็นหรืออยากจะทำปฏิบัติ พฤติกรรมนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด

สำหรับแบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานที่ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ใ้หน้าของสิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514) มาใช้มีทั้งหมด 65 ข้อ

ส่วนแบบทดสอบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานที่ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใ้หน้าของ จ้าวรัส บุญญานันต์ และ จุมพล พูลภัทรวิวัฒน์ (2515) มาใช้ มีทั้งหมด 40 ข้อ

คุณภาพของแบบทดสอบมโนภาพแห่งตนแสดงไว้ในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 คุณภาพของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตน

ชั้น	ความเชื่อมั่น (Split-half Reliability)	ความเที่ยงตรง (Construct Validity)
<u>แบบทดสอบมโนภาพแห่งตน ชั้น ป.7</u>		
- ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ	.86	.53
- ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน	.95	-
<u>แบบทดสอบมโนภาพแห่งตนชั้น ม.ศ.3</u>		
- ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ	.85	.64
- ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน	.85	-

2. แบบทดสอบสังเกตการณ์

ผู้เขียนได้สร้างขึ้นตามแนวของ นอร์แมน, อี. กรอนลันด์ (Norman, E. Gronlund, 1971) ฟรานซิส, อาร์. เบลทริช (Fransis, R. Beltrich, 1964) และของสถาบันระหว่างชาติสำหรับคนพิการ (2503) โดยให้นักเรียนระบุชื่อนักเรียนที่ตนอยากเลือกเป็นเพื่อนในสถานการณ์ต่าง ๆ 3 สถานการณ์คือ สถานการณ์เรียน สถานการณ์เล่น และสถานการณ์การทำงานร่วมกัน

3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้เขียนได้ใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2 ชุด คือ ชุดวิชาคณิตศาสตร์ และชุดวิชาภาษาไทย มีรายละเอียดดังที่จะกล่าวต่อไป

ก. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ได้นำแบบทดสอบมาตรฐานของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา คณะวิจัยการศึกษามาใช้ดังนี้ วิชาคณิตศาสตร์นำมาใช้ 2 ฉบับคือ คณิตศาสตร์ เหตุผล และคณิตศาสตร์ ปัญหา สำหรับวิชาภาษาไทย นำมาใช้ 2 ฉบับคือ อ่าน และคำศัพท์ ลักษณะของแบบทดสอบทั้ง 4 ฉบับ แสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 รายการแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ขั้น ป. 7 แต่ละฉบับ

หมวดวิชา	ชื่อแบบทดสอบ	จำนวนข้อ	ลักษณะของข้อสอบ
คณิตศาสตร์	เหตุผล/ก.	30	เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยให้ หลักการ, เหตุผล, ความเข้าใจ และ ความคิดรวบยอดในทาง คณิตศาสตร์ แก้ปัญหาที่กำหนดให้
	ปัญหา/ก.	30	เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยการ คิดแก้ปัญหาที่กำหนดให้
ภาษาไทย	อ่าน/ก.	40	เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยให้ข้อ ความที่กำหนดให้เป็นหลัก ซึ่งมีทั้ง ร้อยแก้ว ร้อยกรอง และบทสนทนา
	คำศัพท์/ก.	50	คำถามแต่ละข้อจะมีคำที่พิมพ์ด้วย อักษรเอนไว้ 1 คำ และให้เลือก ตอบว่ามีความหมายเหมือนคำใดใน ข้อเลือก ก.ข.ค.ง. หรือ จ.

ข. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ผู้เขียนได้สร้างขึ้นใช้เอง มีรายละเอียดดังนี้

(1) แบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ ผู้เขียนได้สร้างร่วมกับ สุเทพ
บุตรกัณหา นิสิตปริญญาโทวิชาวัดผลการศึกษา แบ่งเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 คณิตศาสตร์เหตุผล เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถของนักเรียนในการใช้หลักการทางคณิตศาสตร์มาใช้ในการพิจารณาข้อเท็จจริง มีความเข้าใจ มีเหตุผล หรือสามารถรู้หลักวิชาคณิตศาสตร์ได้เพียงใด มีทั้งหมด 40 ข้อ

ฉบับที่ 2 คณิตศาสตร์ปัญหา เป็นแบบทดสอบที่ให้นักเรียนแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ที่กำหนดให้แล้ว เลือกคำตอบที่ถูก ก.ข.ค.ง. หรือ จ. ที่กำหนดให้ มีทั้งหมด 40 ข้อ

ทำแบบทดสอบทั้งสองฉบับ ไปยังทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย นำคะแนนจากแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อตามเทคนิค 27 % โดยใช้ตารางสำเร็จของ จุง เทห์ ฟาน (Fan, 1952) เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากมาตรฐาน แล้วตัดข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกเป็นลบ หรือมีค่าอำนาจจำแนกค่าออก เหลือข้อสอบที่น่าไปใช้จริงคือ ฉบับที่ 1 35 ข้อ ฉบับที่ 2 37 ข้อ

สำหรับค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยวิธีของ Kučer-Richardson (Ferguson, 1966 : 341)

ค่าสถิติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ แสดงไว้ในตาราง 4
ดังนี้

ตาราง 4 คาสติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์

คาสติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบ	คณิตศาสตร์เหตุผล	คณิตศาสตร์ปัญหา
จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง (N)	112	52
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	14.11	20.85
ความแปรผัน (s^2)	18.88	42.14
ความยาวเบเนมาตรฐาน (s)	4.34	6.41
ความยากง่ายเฉลี่ย (P)	.39	.52
อำนาจจำแนกเฉลี่ย (r)	.37	.34
ความเชื่อมั่น (r_{tt})	.53	.80
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_{mean})	± 2.03	± 1.28

(2) แบบทดสอบวิชาภาษาไทย ผู้เขียนได้สร้างขึ้นใช้เอง โดยยึดหลักการตามหัวสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (2503) Taxonomy of Educational Objectives ของ บลูม (Bloom, 1959) และเทคนิคการวัดผลของ ทวาด แพร์จุก (2509) ผู้เขียนได้สร้างขึ้น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 "อ่าน" แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนแรกเกี่ยวกับการวัดเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ตอนที่ 2 วัดเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดมีทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง และบทสนทนา แล้วตอบคำถามโดยยึดข้อความที่อ่านเป็นหลัก มีทั้งหมด 50 ข้อ

ฉบับที่ 2 การใช้ภาษา เป็นการวัดเกี่ยวกับความสามารถที่จะใช้ภาษาในการพูด การเขียนนั่นเอง แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนแรกถามเกี่ยวกับความหมายของ คำศัพท์ ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการใช้ภาษาโดยทั่ว ๆ ไป เป็นคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

นำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสนาไห้ "วิบูลวิทยาอุบล" อำเภอเสนาไห้ จังหวัดสระบุรี เพื่อหา คาสติพื้นฐาน และคุณภาพของ ข้อสอบตามวิธีการ เช่น เกี่ยวกับแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งปรากฏว่าข้อสอบที่น่าไปใช้ดังนี้ ฉบับที่ 1 36 ข้อ ฉบับที่ 2 37 ข้อ

สำหรับ คาสติพื้นฐานและคุณภาพของ ข้อสอบแสดงไว้ในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 คาสติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบวิชาภาษาไทย

คาสติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบ	ภาษาไทย ฉบับที่ 1	ภาษาไทย ฉบับที่ 2
จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง (N)	87	87
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	27.10	24.58
ความแปรผัน (s^2)	30.37	23.93
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s)	5.51	4.89
ความยากง่ายเฉลี่ย (P)	.50	.52
ถ่วงน้ำหนักเฉลี่ย (r)	.35	.33
ความเชื่อมั่น (r_{tt})	.60	.53
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_{meas})	± 2.20	± 2.29

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (Spiegel, 1965:45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักเรียนในกลุ่มนั้น

2. การหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

(Ferguson, 1966 : 67)

$$s = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองแล้ว

N = จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) ใช้สูตร กูเคอร์-ริชาร์ดสัน (Ferguson, 1966 : 341)

$$r_{tt} = \frac{n\sigma_t^2 - M(M-1)}{\sigma_t^2 (n-1)}$$

เมื่อ r_{tt} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อของแบบทดสอบ

σ_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบด้วยแบบทดสอบนั้น

M = คะแนนเฉลี่ยจากการสอบด้วยแบบทดสอบนั้น

4. การหาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard error of measurement) ใช้สูตร (Gulliksen, 1967 : 63)

$$SE_{meas} = S_t \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

S_t = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

r_{tt} = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

5. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ใช้สูตร (Garrette, 1966 : 143)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณของคะแนน X กับ Y

$\sum X, \sum Y$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และคะแนน Y ตามลำดับ

$\sum X^2, \sum Y^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสองตามลำดับ

N = จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6. การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้สูตร (Glass, 1970 : 295)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

มีค่าความแปรผันอิสระ (d.f) = $n_1 + n_2 - 2$

เมื่อ t = อัตราส่วนวิกฤติ t-test

$\bar{x}_1, \bar{x}_2$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

s_1^2, s_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

7. การหาส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quatile Deviation) ใช้สูตร

(Gronlund, 1971 : 506)

$$Q_1 = L + \frac{(N/4) - S_{.1}}{f}$$

$$Q_3 = L + \frac{(3N/4) - S_{.1}}{f}$$

เมื่อ Q_1, Q_3 = ควอไทล์ที่ 1 และควอไทล์ที่ 3 ตามลำดับ

L = ชีคจำกัดล่างของชั้นคะแนนที่ควอไทล์นั้นตกอยู่

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

S = ความถี่สะสมก่อนถึงชั้นคะแนนที่ควอไทล์นั้นตกอยู่

f = ความถี่ในชั้นควอไทล์นั้นตกอยู่

i = ชั้นทรภาคชั้น

8. การหาการกระจายการเลือก (Group Expansiveness) ใช้สูตร

(Kerlinger, 1966 : 559)

$$E = \frac{\sum C_{ij}}{n}$$

เมื่อ E = การกระจายการเลือกของนักเรียนในกลุ่ม

C_{ij} = ผลรวมของการเลือกในกลุ่ม

n = จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

9. การหาการเกาะกลุ่มการเลือก (Group Cohesiveness) ใช้สูตร

(Kerlinger, 1966 : 559)

$$C_o = \frac{\sum (i \leftrightarrow j)}{\frac{n(n-1)}{2}}$$

เมื่อ C_o = การเกาะกลุ่มการเลือกของนักเรียนในกลุ่ม

$(i \leftrightarrow j)$ = ผลรวมของการต่างคนต่างเลือกกัน (Mutual Choice)

n = จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ห้สมมูล

บทนี้จะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับรวบรวมมา พร้อมทั้งการแปลความหมาย เพื่อให้ความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย จึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้เพื่อให้เข้าใจตรงกันเสียก่อนดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล

x	แทน คะแนนดิบ
Σx	แทน ผลรวมของ คะแนนดิบ
Σx^2	แทน ผลรวมทั้งหมดของ คะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{x}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
s	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
s^2	แทน ความแปรปรวน
N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
t	แทน อัตราส่วนวิกฤติใน t-distribution
d.f	แทน degree of freedom
ป. 7	แทน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7
ม.ศ. 3	แทน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
คนตามอัตภาพ	แทน ความรู้สึกเกี่ยวกับคนตามอัตภาพ

ทนทานปฏิกิริยา แทน ความรู้สึกเกี่ยวกับทนทานปฏิกิริยา

ผลสัมฤทธิ์ แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเสนอผลการวิเคราะห์จะสรุปจะใช้เวลาตามลำดับดังนี้

1. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับ ทนทาน
อวัยวะและทนทานปฏิกิริยา
2. เปรียบเทียบค่าสหสัมพันธ์ และค่าการเบี่ยงเบนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ
3. เปรียบเทียบฐานะทางสังคมมีอิทธิพลระหว่างกลุ่มนักเรียนต่าง ระดับชั้นกัน และ
ระหว่างกลุ่มนักเรียนชาย-หญิง
4. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ฐานะทางสังคมมีอิทธิพลกับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน และฐานะทางสังคมมีอิทธิพลกับทนทานอวัยวะและทนทานปฏิกิริยา
5. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทนทานอวัยวะ ทนทานปฏิกิริยา ระหว่าง
กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงและต่ำ

1. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทนทานอวัยวะและทน
ทนทานปฏิกิริยา เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะมีการสัมพันธ์
กับความรู้สึกเกี่ยวกับทนทานอวัยวะ" และ "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะมีการ
สัมพันธ์กับความรู้สึกเกี่ยวกับทนทานปฏิกิริยา" ค่าสถิติที่คำนวณได้แสดงในตาราง 6 และ
ตาราง 7

ตาราง 6 ค่าสหประสิทธิ์อันดับขั้นระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับ
มโนภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้น ป.7

กลุ่ม	N	ระหว่าง	
		ผลสัมฤทธิ์กับทัศนภาพ χ	ผลสัมฤทธิ์กับทัศนภาพ ψ
นักเรียนชาย	54	.3002 *	.3938 **
นักเรียนหญิง	40	.3255 *	.5546 **
รวม	94	.3537 **	.5264 **

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 6 แสดงว่าในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 นั้น

1. ทัศนภาพมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % สำหรับนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ($r = .3002$ และ $r = .3255$ ตามลำดับ) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % เมื่อคิดกับนักเรียนทั้งหมด ($r = .3537$)

2. ทัศนภาพมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด ($r = .3938$, $r = .5546$ และ $r = .5264$ ตามลำดับ)

นั่นคือ นักเรียนชั้น ป.7 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก็มีแนวโน้มว่าจะมีมโนภาพแห่งตนสูงตามไปด้วย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็จะมีมโนภาพแห่งตนต่ำไปด้วย

ตาราง 7 การสัมพันธ์กันระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ
มีโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้น ม.ศ.3

กลุ่ม	N	r ระหว่าง	
		ผลสัมฤทธิ์กับการตามอัตภาพ	ผลสัมฤทธิ์กับการตามปณิธาน
นักเรียนชาย	37	.5312 **	.6416 **
นักเรียนหญิง	45	.6366 **	.7056 **
รวม	82	.6039 **	.6361 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลจากตาราง 7 แสดงว่าในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น

1. การตามอัตภาพมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด ($r = .5312$, $r = .6366$ และ $r = .6039$ ตามลำดับ)
 2. การตามปณิธานมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด ($r = .6416$, $r = .7056$ และ $r = .6361$ ตามลำดับ)
- นั่นคือนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะแสดงว่าจะมีมีโนภาพแห่งตนสูงตามไปด้วย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็จะมีมีโนภาพแห่งตนต่ำด้วย

สรุปผลการศึกษาในครั้งนี้ ทั้งในระดับประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ไ้ผลตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในข้อ 1.1 และ 1.2 ที่ว่า "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่า จะมีความสัมพันธ์กับความรูู้สึกเกี่ยวกับทัศนภาพ" และ "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่า จะมีความสัมพันธ์กับความรูู้สึกเกี่ยวกับทัศนภาพ"

2. เปรียบเทียบทัศนภาพและทัศนภาพบิดานะ ะว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงและต่ำ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง น่าจะมีความรูู้สึกเกี่ยวกับทัศนภาพสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ" และ "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง น่าจะมีความรูู้สึกเกี่ยวกับทัศนภาพบิดานสูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ" การสถิติที่คำนวณได้ แสดงไว้ในตาราง 8 และ ตาราง 9

ตาราง 8 เปรียบเทียบทัศนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน สูงและต่ำ ของนักเรียนชั้น ป.7

มโนภาพ	กลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\bar{X}$	s^2	s	t
ทัศนภาพ	สูง	25	166.692	404.290	21.547	2.889**
	ต่ำ	24	149.417	426.276	20.642	
ทัศนภาพบิดาน	สูง	25	196.654	1285.385	35.852	5.889**
	ต่ำ	24	143.875	694.358	26.351	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลจากการวาง 8 แสดงว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 นั้น

1. คะแนนเฉลี่ยอันดับภาพระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

2. คะแนนเฉลี่ยอันดับความดีความระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

นั่นคือนักเรียนชั้น ม.7 กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีมโนภาพแห่งตนสูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตาราง 9 เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของนักเรียนชั้น ม.๘.3

มโนภาพ ที่สพดศ	กลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	n	$\bar{x}$	s^2	s	t
ตามอัตภาพ	สูง	23	121.174	194.665	13.952	5.617**
	ต่ำ	23	97.957	198.216	14.079	
ตนตามปัญญา	สูง	23	143.435	113.119	10.636	8.711**
	ต่ำ	23	117.000	98.696	9.935	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลจากการวาง 9 แสดงว่าในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น

1. คะแนนเฉลี่ยอันดับภาพระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

และค่า แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

2. คะแนนเฉลี่ยตามปกติระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและค่า แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

นั่นแก่นักเรียนชั้น ม.ก.3 กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีโอกาสพบเห็นค่า สูงกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สรุปผลการศึกษาในครั้งนี้ ทั้งใบรับประเมินคุณภาพที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ผลการตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 2.1 และ 2.3 ที่ว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงน่าจะมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ" และ "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงน่าจะมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ"

3. เปรียบเทียบฐานะทางสังคมระหว่างกลุ่มนักเรียนต่างระดับชั้นกับ และระหว่างกลุ่ม นักเรียนชาย-หญิง เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักเรียนในชั้นสูงนั้น น่าจะมีฐานะทาง สังคมที่สูงกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า" และ "นักเรียนชายและนักเรียนหญิงน่าจะไม่มี ความแตกต่างกันในฐานะทางสังคม" การสถิติที่คำนวณได้ แสดงไว้ในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานจากคะแนนฐานะทางสังคมมิตินักเรียน
ชั้น ป.7 และ ม.ก.3

ชั้น	ค่าสถิติ	N	$\bar{X}$	s^2	s
ป.7	ชาย	54	5.648	12.858	3.586
	หญิง	40	6.100	12.690	3.562
	รวม	94	5.840	12.836	3.583
ม.ก.3	ชาย	37	5.703	17.398	4.171
	หญิง	45	5.800	17.938	4.235
	รวม	82	5.756	17.697	4.207

จากตาราง 10 จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยฐานะทางสังคมมิตินักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย ทั้งในชั้น ป.7 และ ม.ก.3 แต่เมื่อพิจารณารวมทั้งชั้นแล้ว คะแนนเฉลี่ยฐานะทางสังคมมิตินักเรียนชั้น ป.7 สูงกว่าชั้น ม.ก.3 เพื่อที่จะทราบว่า ความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ จึงได้ทำการทดสอบโดยใช้ $t - test$ ดังได้แสดงไว้ในตาราง 11

ตาราง 11 ค่า t - test จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ฐานะทางสังคม

เปรียบเทียบฐานะทางสังคมระหว่าง	t
นักเรียนชาย - หญิง ป.7	.6057
นักเรียนชาย - หญิง ม.ค.3	.1042
นักเรียน ป.7 - นักเรียน ม.ค. 3	.1421

ผลจากตาราง 11 แสดงว่า

1. ค่าเฉลี่ยฐานะทางสังคมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งสอง ระดับแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ที่ไม่ตรงตามสมมติฐานข้อ 3.3 ที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนชายและหญิงจะมีความแตกต่างกันในฐานะทางสังคม"

2. ค่าเฉลี่ยฐานะทางสังคมของนักเรียนชั้น ป.7 และชั้น ม.ค.3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ที่ไม่ตรงตามสมมติฐานข้อ 3.1 ที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนในชั้นสูงซึ่งจะมีฐานะทางสังคมสูงกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า" ความแตกต่างที่เกิดขึ้นอาจเพราะความบังเอิญ หรือเกิดขึ้นจริงแต่น้อยมากไม่ถึงขั้นที่กำหนดไว้ได้

ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาทางสถิติในลักษณะของการกระจายการเลือกและการเกาะกลุ่มการเลือก เพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนในชั้นสูงซึ่งจะมีการกระจายการเลือกและการเกาะกลุ่มการเลือกสูงกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า" ค่าสถิติที่กำหนดไว้แสดงไว้ในตาราง 12

ตาราง 12 การกระจายการเลือกและการเกาะกลุ่มการเลือกของนักเรียน
ชั้น ป.7 และ ม.ศ.3

ลักษณะทางสังคม	ชั้น ป.7			ชั้น ม.ศ.3		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
การกระจายการเลือก (Group Expansiveness)	5.648	6.100	5.840	5.703	5.800	5.756
การเกาะกลุ่มการเลือก (Group Cohesiveness)	.048	.063	.024	.064	.072	.034

ผลจากตาราง 12 แสดงว่า

การกระจายการเลือกของนักเรียนชายในชั้น ม.ศ.3 สูงกว่าในชั้น ป.7 แต่เมื่อพิจารณาในกลุ่มนักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด กลับลดลง ส่วนการเกาะกลุ่มการเลือกของนักเรียนทั้งนักเรียนชาย-หญิง และนักเรียนทั้งหมดในชั้น ม.ศ.3 สูงกว่านักเรียนชั้น ป.7 แต่ความแตกต่างนี้มีค่าน้อยมากไม่พอที่จะตั้งเป็นข้อสังเกตได้

ฉะนั้นการศึกษานี้จึงไม่ตรงตามสมมติฐาน ข้อ 3.2 ที่ตั้งไว้ว่า
"นักเรียนในชั้นสูงขึ้นไปจะมีการกระจายการเลือกและการเกาะกลุ่มการเลือกสูงกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า"

4.) หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระหว่างฐานะทางสังคมกับคะแนนตามอัตภาพและคะแนนตามปณิธาน เพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ฐานะทางสังคมจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน" และ "ฐานะทางสังคมจะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ และมีความสัมพันธ์กับความรู้สึเกี่ยวกับตนตามปณิธาน"

ก. ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าสถิติที่คำนวณได้แสดงไว้ในตาราง 13

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ป.7 และ ม.ศ.3

ชั้น / กลุ่ม		r
ชั้น ป.7	ชาย	.5139**
	หญิง	.2857**
	รวม	.4143**
ชั้น ม.ศ.3	ชาย	.5870**
	หญิง	.5469**
	รวม	.5260**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลบวกตาราง 13 แสดงว่า

1. สำหรับนักเรียนชั้น ป.7 ฐานะทางสังคมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในกลุ่ม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด ($r = .5139$, $r = .2857$ และ $r = .4143$ ตามลำดับ)

2. สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ฐานะทางสังคมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด ($r = .5870$, $r = .5469$ และ $r = .5260$ ตามลำดับ)

นั่นคือ ทั้งนักเรียนชั้น ป.7 และชั้น ม.ศ.3 ถ้ามีฐานะทางสังคมดีสูง ก็มีความโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไปด้วย และถ้ามีฐานะทางสังคมต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย

การศึกษากครั้งนี้ทรงความสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 4.1 ที่ว่า "ฐานะทางสังคมมีนัยสำคัญกับความสัมฤทธิ์ทางการเรียน"

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับทัศนคติต่ออาชีพ และทัศนคติต่อการศึกษา
การสถิติที่คำนวณได้แสดงไว้ในตาราง 14

ตาราง 14 การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับทัศนคติ
 ทัศนคติ และทัศนคติตามบิดาของนักเรียนชั้น ป.7 และ ม.ศ.3

ชั้น / กลุ่ม		r	r
		ฐานะทางสังคม-ทัศนคติ	ฐานะทางสังคม-ทัศนคติ
ชั้น ป.7	ชาย	.0751	.0844
	หญิง	.1146	.0153
	รวม	.1046	.0728
ชั้น ม.ศ.3	ชาย	.2101*	.3424**
	หญิง	.4467**	.5580**
	รวม	.3315**	.4600**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลจากตาราง 14 แสดงว่า

1. สำหรับนักเรียนชั้น ป.7 ฐานะทางสังคมกับทัศนคติ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และฐานะทางสังคมกับทัศนคติตามบิดา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษานี้ไม่เข้าปารามสมมติฐานข้อ 4.2 ที่ตั้งไว้ว่า "ฐานะทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับทัศนคติและทัศนคติเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับทัศนคติ"

2. สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ฐานะทางสังคมกับทัศนคติ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ในกลุ่มนักเรียนชาย

($r = .2101$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ในกลุ่มนักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด ($r = .4467$ และ $r = .3315$ ตามลำดับ)

และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมกับทัศนคติตามบิดาน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมด ($r = .3424$, $r = .5580$ และ $r = .4600$ ตามลำดับ)

นั่นคือนักเรียนชั้น บ.ก.3 "ที่มีฐานะทางสังคมสูงก็มีแนวโน้มว่าจะมีใบภาพแห่งตนสูงตามไปด้วย นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำก็จะมีใบภาพแห่งตนต่ำด้วย"

สรุปผลการศึกษาในข้อนี้ตรงตามสมมติฐานข้อ 4.2 ที่ตั้งไว้ว่า "ฐานะทางสังคมน่าจะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพและมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามบิดาน"

5. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตนตามอัตภาพ และตนตามบิดาน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงและต่ำ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ" และ "นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ" และ "นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามบิดานสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ" ค่าสถิติที่คำนวณได้แสดงไว้ในตาราง 15 และ ตาราง 16

ตาราง 15 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มโนภาพแห่งตนระหว่าง
กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีคิตสูงและต่ำ ของนักเรียนชั้น ป.7

	กลุ่มฐานะทางสังคมมีคิต	N	$\bar{X}$	s^2	s	t
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	28	74.929	265.133	16.283	3.181**
	ต่ำ	29	60.627	311.753	17.657	
ตนตามอัทภาพ	สูง	28	160.321	458.648	21.416	1.295
	ต่ำ	29	152.621	550.197	23.458	
ตนตามมโนภาพ	สูง	28	179.714	1226.633	35.023	1.097
	ต่ำ	29	168.207	1920.095	43.819	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลจากตาราง 15 แสดงว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ป.7 นั้น

1. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีคิตสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

นั่นคือนักเรียนชั้น ป.7 กลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีคิตสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีคิตต่ำ

2. คะแนนเฉลี่ยตนตามอัทภาพ ตนตามมโนภาพของนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีคิตสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มโนภาพแห่งตนระหว่าง
กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีสูงและต่ำของนักเรียนชั้น ม.ศ.3

	กลุ่มตามฐานะ ทางสังคม	N	$\bar{X}$	s^2	s	t
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	21	101.048	201.855	14.208	6.827**
	ต่ำ	21	75.714	87.252	9.341	
ทัศนคติ	สูง	21	119.095	125.610	11.208	3.826**
	ต่ำ	21	103.286	232.776	15.257	
ตนตามปณิธาน	สูง	21	142.857	149.170	12.214	5.643**
	ต่ำ	21	119.714	204.014	14.283	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลจากตาราง 16 แสดงว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.ศ.3 นั้น

1. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

นั่นคือนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ที่มีฐานะทางสังคมมีสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีต่ำ

2. คะแนนเฉลี่ยทัศนคติตนตามปณิธานระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

นั่นคือ นักเรียนชั้น ม.ศ.3 ที่มีฐานะทางสังคมมีสูงจะมีมโนภาพแห่งตนสูงกว่า

นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมดีกว่า

สรุปผลการศึกษาในข้อนี้จะได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงและต่ำแล้ว ผลการวิเคราะห์ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 5.1 ที่ว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูง น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ"

สำหรับการ เปรียบเทียบความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน ระหว่างกลุ่มที่มีฐานะทางสังคมสูงและต่ำ ในชั้น ป.7 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 5.2 และ 5.3 ส่วนในชั้น ม.ค.3 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 5.2 และ 5.3 ที่ว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ" และ "นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมสูงน่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางสังคมต่ำ"

บทย่อ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบและศึกษาความแตกต่าง
ในคุณลักษณะ (Traits) ค่านิยมภาพแห่งตน (Self Concept) สถานะทางสังคม
(Sociometric Status) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement)
ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียน
กาดำแดง (มิตรภาพ) อ.เมือง จ.สระบุรี จำนวน 94 คน (ชาย 54 คน หญิง 40 คน).
และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม อ.เมือง จ.สระบุรี จำนวน
82 คน (ชาย 37 คน หญิง 45 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 7 (สิทธิโชค วรานุสันติกุล นิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยา ปีการศึกษา 2513)
2. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 7 (สิทธิโชค วรานุสันติกุล นิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยา ปีการศึกษา 2513)
3. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 (จำรัส บุญญานันท์ นิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยา ปีการศึกษา 2514)
4. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 (จรัส บุญญานันต์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยา ปีการศึกษา 2514)

5. แบบทดสอบวัดฐานะทางสังคม (ผู้วิจัยสร้างเอง)

6. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 (สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา คณะวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร)

7. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ผู้วิจัยสร้างเอง)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดหาสิ่งต่อไปนี้

1. หากสัมพันธ์สัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตนตาม อักภาพและตนตามปณิธาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของ ตนตาม อักภาพและตนตามปณิธาน ระหว่าง กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของ ฐานะทางสังคมระหว่างกลุ่มนักเรียนต่าง ระดับชั้นกันและระหว่างกลุ่มนักเรียนชาย-หญิง
4. หากความสัมพันธ์สัมพันธ์ระหว่าง ฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน และระหว่าง ฐานะทางสังคมกับตนตาม อักภาพและตนตามปณิธาน
5. เปรียบเทียบความแตกต่างของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับตนตาม อักภาพ และ ตนตามปณิธานระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่องนี้พอจะสรุปผลได้ดังนี้

1. เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับมโนภาพแห่งตนพบว่า

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในระดับชั้น ป.7 และ ม.ศ.3 ($r = .3537$ และ $r = .6039$ ตามลำดับ) คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแนวโน้มว่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพสูงตามไปด้วย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็จะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพต่ำไปด้วย

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในระดับชั้น ป.7 และ ม.ศ. 3 ($r = .5264$ และ $r = .6361$ ตามลำดับ) คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มว่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานสูงตามไปด้วย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็จะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานต่ำด้วย

2. เมื่อเปรียบเทียบการแตกต่างของมโนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า

2.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในชั้น ป.7 และ ม.ศ. 3 ($t = 2.889$ และ $t = 5.617$ ตามลำดับ) คือ นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพสูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในระดับชั้น ป.7 และ ม.ศ.3 ($t = 5.889$ และ $t = 8.711$ ตามลำดับ) คือ นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานสูงมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเวียนซ้ำ

3. เมื่อเปรียบเทียบฐานะทางสังคมมิติระหว่างกลุ่มนักเรียนต่าง ระดับชั้นกัน และระหว่างกลุ่มนักเรียนชาย-หญิง พบว่า

3.1 นักเรียนต่าง ระดับชั้นกัน มีฐานะทางสังคมมิติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักเรียนชายและหญิง มีฐานะทางสังคมมิติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ฐานะทางสังคมมิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระหว่าง ฐานะทางสังคมมิติกับในภาพแทน พบว่า

4.1 ฐานะทางสังคมมิติ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในระดับชั้น ป.7 และ ม.ค.3 ($r = .4143$ และ $r = .5260$ ตามลำดับ) คือนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง มีแนวโน้มว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามไปด้วย และนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมิติต่ำก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย

4.2 ฐานะทางสังคมมิติมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกเกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % เฉพาะนักเรียนชั้น ม.ค. 3 ($r = .3315$) คือนักเรียนชั้น ม.ค.3 ที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง มีแนวโน้มว่าจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพสูงไปด้วย และนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมิติต่ำจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพต่ำไปด้วย

ส่วนในวัน ป.7 ฐานะทางสังคมมิติกับความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ฐานะทางสังคมมิติมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกเกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % เฉพาะนักเรียนชั้น ม.ค.3 ($r = .4600$) คือนักเรียนชั้น ม.ค.3 ที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง มีแนวโน้มว่าจะมีความรู้สึก

เกี่ยวกับตนตามปณิธานสูงไปกว่า และนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีจิตทำจะมีความรู้สึก
เกี่ยวกับตนตามปณิธานต่ำไปกว่า

ส่วนในชั้น ป.7 ฐานะทางสังคมมีจิตกับความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานมี
ความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

5. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับตนตาม
อรรถภาพ และตนตามปณิธาน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีจิตสูงและต่ำ พบว่า

5.1 นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีจิตสูงและต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ทั้งในระดับชั้น ป.7 และ
ม.ก.3 ($t = 3.181$ และ 6.827 ตามลำดับ) ถิ่นักเรียนกลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีจิต
สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีจิตต่ำ

5.2 นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีจิตสูงและต่ำมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตาม
อรรถภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % เฉพาะในระดับ
ชั้น ม.ก.3 ($t = 3.826$) ถิ่นักเรียนชั้น ม.ก.3 กลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีจิตสูงจะมี
ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอรรถภาพสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีจิตต่ำ

ส่วนในชั้น ป.7 ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอรรถภาพของกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะ
ทางสังคมมีจิตสูงและต่ำแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

5.3 นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีจิตสูงและต่ำ มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนตาม
ปณิธานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % เฉพาะในระดับชั้น
ม.ก.3 ($t = 5.643$) ถิ่นักเรียนม.ก.3 กลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีจิตสูงจะมีความรู้สึก
เกี่ยวกับตนตามปณิธานสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีจิตต่ำ

ส่วนในชั้นป.7 ความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธานของกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะ
ทางสังคมมีจิตสูงและต่ำแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษานี้ต้องการทราบว่า มโนภาพแห่งตน ฐานะทางสังคมมิติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเป็นประการใดบ้าง ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมโนภาพแห่งตน

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับมโนภาพแห่งตน (ทั้งตนตามอัตภาพและตนตามปณิธาน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในระดับชั้น ป.7 และ ม.ศ.3 ซึ่งผลนี้เป็นไปตามข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการวิจัยของผู้อื่นที่กล่าวไว้ในบทที่ 1

เมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า กลุ่มนี้จะสัมพันธ์กับมโนภาพแห่งตนทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามอัตภาพ และความรู้สึกเกี่ยวกับตนตามปณิธาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.889$ และ $t = 5.889$ ในชั้น ป.7 และ $t = 5.617$ และ $t = 8.711$ ในชั้น ม.ศ.3 ตามลำดับ) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากจะมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับมโนภาพแห่งตนแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนของ เด็กอีกด้วย ผลนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของ เปอเนย์ (Purkey) (1971; 26) ที่ว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในโรงเรียนมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อมโนภาพแห่งตนของเด็ก เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียนจะมีความรู้สึกที่ดีต่อความสามารถของตน และจะพยายามพัฒนาความสามารถมากยิ่งขึ้น ตรงกันข้ามผู้ไม่ประสบความสำเร็จในโรงเรียนจะมองตนเองไปในทางนิเสธ อันมีผลทำให้มโนภาพแห่งตนต่ำลง ผลการวิจัยจึงพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นผู้มีมโนภาพแห่งตนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะเป็นผู้มีมโนภาพแห่งตนต่ำ

ทั้งนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าเป็นเพราะสังคมไทยยอมรับว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเรื่องสำคัญ จึงมักเข้าใจกันว่าพัฒนาการทางปัญญาความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดอย่างอื่นสำคัญรองลงมา ยอมรับกันว่าคนที่สอบไล่คะแนนดีเป็นคนเก่ง ได้รับการยกย่องชมเชยโดยทั่วไป ทั้งครู ผู้ปกครอง และกลุ่มเพื่อน ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง มีความภาคภูมิใจ อบอุ่นใจ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้สามารถ จึงทำให้มีโน้มน้าวแห่งตนเกินไปจน ตรงกันข้ามกับผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ย่อมจะมีความรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถ ล้มเหลวในการเรียน รู้สึกท้อแท้ จะทำให้รับรู้เกี่ยวกับตนเองผิดไป ย่อมจะนำใหม่โน้มน้าวแห่งตนเองต่ำ ดังนั้นผลการวิจัยจึงพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับมีโน้มน้าวแห่งตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหมู่นักเรียนไทย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมมีกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางสังคมมีมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในระดับชั้น ป.7 และ ม.ศ.3 ซึ่งผลนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีสูงและต่ำ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในระดับ ป.7 และ ม.ศ.3 ($t = 3.181$ และ $t = 6.827$ ตามลำดับ) จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าฐานะทางสังคมมีนอกจากจะมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย กล่าวคือ ผู้มีฐานะทางสังคมมีสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้มีฐานะทางสังคมมีต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิจัยนี้ก็จะกล่าวได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเป็นไปในทางอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แก้ววิรัตน์ และ แบริ (อ้างจาก ประสาท ปัดทรวงกูร, 2515 : 12) ที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมาก สำหรับผู้เขียนมีความเห็นว่า นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีสูงนั้นส่วนมากจะเป็นผู้ปรับตัวดี ไม่มีความท้อแท้ทางอารมณ์และจิตใจ

จึงทำให้มีสมาธิในการศึกษาเล่าเรียน มีความตั้งใจสูง นอกจากนี้เมื่อมีปัญหาในทาง การเรียนก็ยังได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนอีกด้วย ตรงกันข้าม นักเรียนที่มีฐานะ ทางสังคมมีค่า ทำให้เกิดความรู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง หากเพื่อน มีปัญหาทุกซอกก็ไม่ทราบ จะปรึกษาหารือกับใคร จึงทำให้เป็นผู้มีปัญหาทางอารมณ์และการปรับตัว ซึ่งมีผล กระทบกระเทือนต่อการเรียนไปมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางสังคมมีอิทธิพลกับโนภาพแห่งตน

ผลการวิจัยพบว่าฐานะทางสังคมมีอิทธิพลความสัมพันธ์กับโนภาพแห่งตน (ทั้งคน ตามอัตภาพและคนตามปณิธาน) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ในชั้น ม.ศ.3 และเมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกเกี่ยวกับคนตามอัตภาพและคนตามปณิธานระหว่างกลุ่ม นักเรียนที่มีฐานะทางสังคมมีค่าสูงและต่ำ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($t = 3.826$ และ $t = 5.643$ ตามลำดับ) ผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ ส่วนในชั้น ป.7 พบว่ามีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ เมื่อ เปรียบเทียบความแตกต่างของมโนภาพแห่งตนระหว่างกลุ่มที่มีฐานะทางสังคมมีค่าสูงและ ต่ำ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ที่น่าสนใจก็คือ การวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกันเอง คือผลในชั้น ป.7 และ ม.ศ.3 ไม่ตรงกัน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่าวัยของ เด็กในชั้นมัธยมศึกษา และชั้นประถมศึกษา ต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายอยู่ในระยะวัยเด็กตอนปลาย ส่วนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในระยะวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางต่าง ๆ มโนภาพแห่ง ตนย่อมเปลี่ยนแปลงไปบ้าง จึงเช่น แมกโดแนลล์ (McDonald, 1962 : 464 - 473) กล่าวว่า ความรู้สึกและการรับรู้เกี่ยวกับตนเองขึ้นอยู่กับรากฐานของ ประสบ- การณ์และความสัมพันธ์ของตนกับสิ่งแวดล้อม ความรู้สึกและการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง จะ เปลี่ยนแปลงไปได้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และสแตรง (Strang, 1957 : 78) ได้ยืนยันว่าการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองจะเกิดขึ้น ตอนใดของชีวิตก็ได้ โดยเฉพาะในวัยที่มีการพัฒนาในตน คือวัยรุ่น เมื่อมโนภาพแห่งตน

พัฒนาไป ผลการวิจัยที่ได้ในสองระดับจึงแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบฐานะทางสังคมมิติระหว่างกลุ่มนักเรียนต่างระดับชั้น และระหว่างกลุ่มนักเรียนชาย-หญิง

ผลการวิจัยพบว่าฐานะทางสังคมมิติระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 และนักเรียนชั้น ป. 7 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนในชั้นสูงชันน่าจะมีฐานะทางสังคมิตสูงกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า" ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่า ทั้งในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย ยังไม่มีวิธีการ กิจกรรมที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กแตกต่างกัน ครูเป็นจำนวนมากจึงนิยมชมชอบกับเด็กที่เรียนดี เรียบร้อย แต่ไม่สนใจเลยว่าจะเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นหรือปรับตัวได้เพียงใด ดังที่ กอ สวัสดิ์พานิชย์ (กอ สวัสดิ์พานิชย์, 2506 : 461 - 462) แสดงความเห็นว่าเป็นที่น่าเสียดายที่โรงเรียนของเราไม่ค่อยได้ส่งเสริมให้เด็กได้เกิดทักษะในทางสังคมเท่าใด เมื่อเป็นดังนี้ ทั้งนักเรียนในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จึงมีฐานะทางสังคมิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมล โรจน์วีระ (วิมล โรจน์วีระ, 2513 : 100 - 101) พบว่า การเลือกเพื่อนหรือการได้รับเลือกจากเพื่อนในหมู่เด็ก นั้น เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีการเลือกเพื่อนสูงกว่าในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว ปรากฏว่าการเลือกเพื่อนของเด็กกลับลดลง แต่ความแตกต่างทางนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนผลการวิจัยเปรียบเทียบฐานะทางสังคมมิติระหว่างกลุ่มนักเรียนชาย-หญิงนั้น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งได้ผลตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนชายหญิงไม่น่าจะมีความแตกต่างกันในฐานะทางสังคมิต" ที่เป็นเช่นนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า เพราะในปัจจุบันเราจัดโรงเรียนเป็นแบบสหศึกษา ดังนั้นเด็กในวัยเดียวกันอยู่ในสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอย่างเดียวกัน ความสัมพันธ์ทางสังคมจึงไม่น่าจะแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทำให้ได้แนวคิดเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตน ฐานะทางสังคมมิติ และ ผลสัมฤทธิ์บางประการที่จะสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการวิจัย ครั้งต่อไปผู้เขียนได้ขอเสนอข้อคิดเห็นดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรได้ทำการวิจัยในแนวเดียวกันนี้อีก แต่ควรกระทำกับกลุ่มตัวอย่าง ต่างระดับชั้นกัน หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันออกไป เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลง มโนภาพแห่งตน ฐานะทางสังคมมิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
2. หากเป็นไปได้ควรจะได้มีการศึกษาเรื่องนี้กับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การเรียนการสอนให้บรรลุเป้าประสงค์ วิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวน ภูม้าง เพื่อที่จะทราบมโนภาพแห่งตน ฐานะทางสังคมมิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปลี่ยนแปลง ไปในลักษณะใด
3. ควรจะได้มีการศึกษากับองค์ประกอบทางด้านจิตวิทยาอื่น ๆ ภูม้าง เช่น ความตั้งใจเรียน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนใจ เป็นต้น อนึ่ง ควรจะได้มีการ ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบทางด้านสังคมวิทยาคอย เช่น สถานภาพของครอบครัว อาชีพ ของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เชื้อชาติ ฯลฯ

ข. ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

1. โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียน เกิดมโนภาพแห่งตนที่ดีอันจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเรียนได้ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนได้ กล่าวคือ โรงเรียนหรือ สถาบันการศึกษาควรมีใจมีหน้าที่เพียงให้การศึกษาอบรมในทางวิชาการปัญญาเท่านั้น ควรจะให้เด็กเรียนรู้จักตนเอง รู้จักค่าแห่งตน เกิดความประจักษ์ใจในตนเอง เช่น ให้ความยอมรับนับถือ ให้ความอบอุ่น ส่งเสริมความสัมพันธ์และพัฒนาการทางสังคม

ชาติ จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้มีภาพแห่งตนไกลไปได้ เพราะถัดจากบ้านคือ โรงเรียนเป็นสถานที่แห่งเดียวเท่านั้นที่จะปลูกฝังความคิด ทัศนคติ พฤติกรรม และบุคลิกภาพในตัวเด็ก

2. โรงเรียนควรส่งเสริมความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างเด็กให้โดยผลให้เด็กแต่ละคนสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ โดยการจัดกิจกรรม สภากาพย์ หรือ ประสภารัตน์ทางสังคมต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือให้เด็กได้พัฒนาค่านิยมไปด้วยดี อันจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้ประสบความสำเร็จในโรงเรียน สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม อันจะมีส่วนช่วยให้มีภาพแห่งตนที่ดีขึ้นด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์ คู่มือเตรียมสอบวิชาครู พ.กศ. อักษรเจริญทัศน์ 2506, 504 หน้า.
- จินตนา นพวงศ์ ฯ "การแนะแนวช่วยพัฒนาคน" วารสารแนะแนว 18 : 6 - 8
กรกฎาคม - กันยายน 2514.
- จำรัส บุญญานันต์ มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลของ
นักเรียนที่ประพฤติกด้อยตามและที่ขัดกับสังคม ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม., วิทยาลัย
วิชาการศึกษาประสานมิตร 2515, 119 หน้า.
- ✓ ขวาล แพร์ทกุล เทคนิคการวัดผล โรงพิมพ์พัฒนาพานิชย์ 2509, 452 หน้า.
- ธำรง ปิวศรี หลักการศึกษา แพร่พิทยา 2506, 379 หน้า.
- บึงอร เสตนนท์ การศึกษากว้างขวางกับวิธีระหว่างตนอย่างทีละคนเป็นและตนอย่างที
กิดอยากจะเป็น ของนักเรียนวัยรุ่น อายุ 13 - 16 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2512 ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม.,
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2512, 99 หน้า.
- บุญยิ่ง เจริญยิ่ง ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ของโรงเรียน
บ้านพรานหมื่น จังหวัดอุดรธานี และโรงเรียนอุเม้ง จังหวัดเชียงใหม่
รายงานการวิจัยฉบับที่ 8 สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนพิการ 2508,
51 หน้า.
- ประสาธ บัณฑิตกุล ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการกีดแบบอบเนกนัย เกาโครงการปริญฐานิพนธ์
กศ.ม., วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2515, 24 หน้า.

บุพิน นิสันต์ การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและ
กิจกรรมในวิทยาลัย ของนักเรียน ป.ศ.ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี
ปริตญาณิพนธ์ กศ.ม.. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2515, 155 หน้า.

✓ วิมล โรจน์วีระ การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่าง
นักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 ปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปริตญาณิพนธ์ กศ.ม.,
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2513, 155 หน้า.

กึกกาศการ, กระทรวง แผนการพัฒนาศึกษา ฉบับที่ 3 2515 - 2519 โรงพิมพ์
การศาสนา 2515, 804 หน้า.

กึกกาศการ, กระทรวง หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น - พุทธศักราช 2503
โรงพิมพ์พรหม 2503, 33 หน้า.

✓ สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนพิการ, วิทยาลัยวิชาการศึกษา สังคมมิติ รายงาน
การวิจัยฉบับที่ 2 2503, 54 หน้า.

อนันต์ อนันตรังสี หลักการแนะแนว สำนักพิมพ์โอเคียสโตร 2514, 202 หน้า.

Ball, Robert Louise, "The Testing of Selected Facets of Children's
Self Concept as Its Relates to the Ability, Academic Achievement
and Sex of High School Senior" Dissertation Abstract, 24(3):1070,
September 1963.

Beltrich, Francis R., "Comparison of Sociometric Pattern of Sixth-Grade
Pupils in two School System: Ability Grouping Comparison with He-
terogeneous Grouping", The Journal of Educational Research, 57(10).
507-513, July-August 1964.

Block, James H., Mastery Learning : Theory and Practice, Holt Rinehart and Winston Inc., New York, 1971, 152 pp.

✓ Bloom, B.S., Taxonomy of Educational Objectives, David McKay Company, Inc., New York, 1956, 207 pp.

Bowman, D.O., "A Longitudinal Study of Selected Facets of Children's Self Concepts as Related to Achievement, Intelligence, and Interests." Dissertation Abstract, 24: 4536, May 1964.

Capplin, Morris O., "The Relationship Between Self Concept and Academic Achievement", Journal of Experimental Education, 37 : 13 - 16, 1969.

Fan, Chung-Teh, Item Analysis Table, Educational Testing Service, Princeton, New Jersey, 1952, 32 pp.

Fast, Peter G., "An Analysis of Selected Characteristics Related to the Success of Graduates in Elementary of Education at Ball State Teachers College," Thesis Abstract. Series Studies in Education, Indiana University, 1957, 365 pp.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw Hill Book Co., New York, 1966, 446 pp.

Garrett, Henry E., Statistic in Psychology and Education, Vakins, Foffer and Simons Privated Ltd., Bombay, 1966, 491 pp.

Grilham, Isabel, "Self Concept and Reading", Reading Teacher, 21(3): 270, December 1968.

Gronlund, Norman E., Sociometry in the Classroom, Harper, New York, 1959, 340 pp.

_____, Measurement and Evaluation in Teaching, The Macmillan Company, New York, 1971, 545 pp.

Guardo, Carol J., "Sociometric Status and Self Concept in Sixth Graders", The Journal of Educational Research, 62(7): 320-322, March 1969.

Gulliksen, Harold, Theory of Mental Test, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1967, 486 pp.

✓ Hurlock, Elizabeth B., Adolescent Development, McGraw-Hill 3rd. Edition, 1967, 713 pp.

Kerlinger, Fred N., Foundation of Behavioral Research, Holt, Rinehart and Winston Inc., New York, 1966, 379 pp.

✓ McDonald, Frederick J., Educational Psychology, Woodsworth Publishing Co. Inc., Belmont California 1962, 748 pp.

McDonald, Angus, "Difference Between High Ability Underachieving Student and High Ability Achieving Students in Relation to Self Concept, Anxiety and Lateral Dominance", Dissertation Abstract, 26: 200, July 1965.

Mereno, J.L., Who Shall Survive? Beacon House Inc., Beacon, New York, 1953, 763 pp.

✓ Turkey, William W., Self Concept and School Achievement, Prentice - Hall, Inc., New Jersey 1970, 86 pp.

Richmond, Bert O., and White, William F., "Sociometric Predictors of the Self Concept Among Fifth and Sixth Grade Children", The Journal of Educational Research, 64(9): 425-431 May-June 1971.

Seildman, Jerone M., The Adolescent, Holt, Rinehart & Winston Inc., 1960, 870 pp.

Spiegel, Murray R., Theory and Problems of Statistics, Schuan Publishing Co., New York, 1961, 359 pp.

Stephen, James Havill, "The Sociometric Status of Visually Handicapped Student in Public School Classes", Dissertation Abstract 30(5): 1865 - A, November 1969.

✓) Strang, Ruth, The Adolescent View Himself, McGraw - Hill Book Company, 1957, 581 pp.

X Travers, Robert H.F., Educational Measurement, the McMillan Company, 1955, 420 pp.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือการปฏิบัติงาน
การให้บริการวิเคราะห์แบบทดสอบ

ตาราง 17 แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์
แบบทดสอบกิตติการ (การใหญ่)

ข้อที่	P_H	P_L	p	r		Δ
				z	z	
1	.97	.77	.89	.43	.46	8.2
2	.99	.60	.85	.67	.81	8.9
3	.93	.70	.83	.57	.38	9.2
4	.93	.50	.74	.53	.59	10.4
5	.87	.47	.69	.45	.48	11.1
6	.80	.27	.54	.53	.59	12.6
7	.85	.16	.51	.67	.81	12.9
8	.80	.20	.50	.59	.67	13.0
9	.77	.23	.50	.54	.60	13.0
10	.67	.33	.50	.34	.35	13.0
11	.67	.30	.48	.37	.33	13.2
12	.71	.23	.49	.48	.52	13.3
13	.57	.30	.43	.23	.28	13.7
14	.57	.30	.43	.23	.28	13.7
15	.47	.40	.43	.07	.07	13.7
16	.47	.30	.38	.18	.18	14.2
17	.60	.17	.37	.45	.43	14.3
18	.57	.17	.36	.13	.46	14.4
19	.47	.23	.35	.26	.26	14.6
20	.47	.23	.35	.26	.26	14.6
21	.60	.06	.30	.62	.72	15.2
22	.33	.27	.30	.07	.07	15.1
23	.37	.20	.28	.21	.21	15.3
24	.43	.13	.27	.37	.38	15.5

ตาราง 17 (ต่อ) แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบกึ่งพารามิเตอร์ใหญ่ผล

ข้อ ข้อที่	P_H	P_L	p	r		Δ
				r	z	
25	.43	.10	.25	.42	.44	15.7
26	.33	.17	.25	.21	.21	15.7
27	.23	.10	.16	.22	.22	17.0
28	.33	.03	.15	.52	.57	17.1
29	.37	.01	.14	.66	.81	17.3
30	.27	.03	.13	.47	.51	17.5
31	.15	.10	.12	.10	.10	17.6
32	.30	.01	.12	.61	.74	17.8
33	.23	.03	.11	.43	.46	17.8
34	.23	.03	.11	.43	.46	17.8
35	.15	.06	.10	.21	.21	18.1

$$\begin{aligned}
 p & \text{เฉลี่ย} &= & .385 \\
 z & &= & 13.52, \quad \bar{z} = .357 \\
 r & \text{เฉลี่ย} &= & .371
 \end{aligned}$$

ตาราง 18 แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์
แบบทดสอบกณิตศาสตร์ปัญหา

ข้อที่	P_H	P_L	p	r		Δ
				r	z	
1	.99	.81	.92	.52	.57	7.3
2	.92	.73	.83	.31	.32	9.1
3	.92	.73	.83	.31	.32	9.1
4	.96	.54	.79	.58	.66	9.8
5	.92	.61	.78	.43	.46	9.9
6	.81	.73	.77	.11	.11	10.0
7	.72	.54	.75	.48	.52	10.3
8	.92	.50	.73	.57	.64	10.5
9	.88	.50	.71	.44	.47	10.8
10	.92	.38	.68	.60	.69	11.1
11	.84	.50	.68	.38	.40	11.1
12	.81	.50	.66	.37	.35	11.3
13	.92	.31	.64	.64	.75	11.5
14	.81	.42	.62	.41	.43	11.7
15	.69	.54	.62	.16	.16	11.8
16	.81	.38	.60	.45	.48	11.9
17	.77	.38	.58	.40	.42	12.2
18	.65	.46	.56	.20	.20	12.4
19	.73	.35	.54	.29	.29	12.6
20	.65	.42	.54	.23	.23	12.6
21	.81	.23	.52	.57	.64	12.8
22	.73	.31	.52	.42	.44	12.8
23	.69	.31	.50	.38	.40	13.0
24	.58	.42	.50	.16	.16	13.0

ตาราง 18 (ต่อ) แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์
แบบทดสอบกิริยาเสถียรภาพ

ข้อที่	P_H	P_L	p	r		Δ
				r	z	
25	.54	.38	.46	.16	.16	13.4
26	.46	.38	.42	.08	.08	13.8
27	.54	.23	.38	.33	.34	14.2
28	.50	.23	.36	.29	.29	14.4
29	.38	.31	.34	.08	.08	14.6
30	.35	.23	.29	.14	.14	15.2
31	.35	.15	.24	.26	.26	15.8
32	.27	.15	.21	.17	.17	16.3
33	.23	.15	.19	.12	.12	16.5
34	.38	.04	.18	.52	.57	16.6
35	.27	.04	.14	.43	.46	17.4
36	.15	.11	.13	.08	.08	17.5
37	.15	.08	.11	.15	.15	17.8

$$p \text{ เฉลี่ย} = .522$$

$$z = 12.19, \bar{z} = .326$$

$$r \text{ เฉลี่ย} = .337$$

ตาราง 19 แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ $\triangle$ ที่ได้จากการวิเคราะห์
แบบทดสอบภาษาไทย ฉบับที่ 1

ข้อที่	P_H	P_L	p	r		$\triangle$
				r	z	
1	.94	.69	.83	.40	.42	9.2
2	.94	.57	.78	.54	.60	9.9
3	.82	.74	.78	.11	.11	9.9
4	.94	.53	.76	.53	.59	10.1
5	.86	.57	.72	.35	.36	10.6
6	.82	.61	.72	.25	.26	10.7
7	.66	.53	.60	.14	.14	12.0
8	.69	.45	.51	.36	.37	12.9
9	.57	.41	.49	.16	.16	13.1
10	.61	.33	.47	.29	.29	13.3
11	.57	.37	.46	.19	.19	13.4
12	.82	.33	.45	.25	.25	13.5
13	.49	.25	.37	.26	.26	14.4
14	.94	.74	.32	.28	.28	14.9
15	.49	.12	.29	.47	.46	15.2
16	.74	.41	.58	.34	.35	12.2
17	.61	.33	.47	.29	.29	13.3
18	.61	.33	.47	.29	.29	13.3
19	.21	.04	.11	.35	.37	17.8
20	.92	.82	.89	.25	.25	8.2
21	.78	.33	.56	.49	.46	12.4
22	.69	.37	.53	.32	.33	12.7
23	.49	.12	.29	.43	.46	15.2
24	.92	.82	.89	.25	.25	8.2

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์
แบบทดสอบภาคภาษาไทย พหุคูณ 1

ข้อ ลำดับ	P_H	P_L	p	r		Δ
				r	z	
25	.74	.61	.68	.15	.15	11.2
26	.61	.28	.44	.34	.35	13.6
27	.86	.37	.63	.52	.57	11.7
28	.57	.33	.45	.25	.25	13.5
29	.49	.29	.39	.21	.21	14.1
30	.49	.28	.38	.22	.22	14.2
31	.73	.41	.57	.33	.34	12.3
32	.45	.16	.30	.34	.35	15.1
33	.41	.20	.30	.25	.25	15.1
34	.36	.24	.30	.14	.14	15.1
35	.77	.28	.54	.47	.51	12.6
36	.86	.28	.59	.57	.64	12.0

$$p \text{ เฉลี่ย} = .504$$

$$z = 12.36, \bar{z} = .343$$

$$r \text{ เฉลี่ย} = .35$$

ตาราง 20 แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ $\triangle$ ที่ได้จากการวิเคราะห์
แบบทดสอบภาษาไทย ฉบับที่ 2

ข้อที่	P_H	P_L	p	r		$\triangle$
				r	z	
1	.94	.65	.81	.44	.47	9.4
2	.90	.65	.79	.35	.36	9.8
3	.90	.53	.73	.39	.41	10.5
4	.82	.16	.70	.29	.29	10.9
5	.86	.45	.67	.45	.43	11.3
6	.82	.49	.66	.36	.37	11.3
7	.86	.20	.65	.49	.53	11.5
8	.86	.24	.56	.62	.72	12.4
9	.61	.49	.55	.12	.12	12.5
10	.73	.32	.53	.41	.43	12.7
11	.74	.45	.53	.16	.16	12.7
12	.57	.33	.45	.25	.25	13.5
13	.57	.25	.41	.33	.34	14.0
14	.57	.25	.41	.33	.34	14.0
15	.45	.32	.38	.14	.14	14.2
16	.53	.16	.36	.11	.43	14.7
17	.66	.29	.22	.15	.18	16.1
18	.33	.04	.16	.48	.52	16.9
19	.29	.04	.15	.45	.48	17.2
20	.21	.04	.11	.36	.37	17.8
21	.94	.57	.78	.29	.29	9.9
22	.78	.69	.74	.11	.11	10.5
23	.90	.45	.70	.51	.56	10.9
24	.74	.61	.68	.15	.15	11.2

ตาราง 20 (ต่อ) แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ $\triangle$ ที่ได้จากการวิเคราะห์
แบบทดสอบภาษาไทย แบบที่ 2

ข้อที่	P_H	P_L	p	r		$\triangle$
				r	z	
25	.69	.65	.67	.14	.14	11.2
26	.74	.53	.64	.23	.23	11.6
27	.74	.69	.62	.27	.27	11.8
28	.69	.49	.59	.21	.21	12.1
29	.69	.49	.59	.21	.21	12.1
30	.65	.49	.57	.17	.17	12.3
31	.86	.81	.56	.22	.22	12.4
32	.69	.28	.48	.41	.43	13.2
33	.65	.32	.48	.53	.34	13.2
34	.57	.28	.42	.30	.31	13.8
35	.32	.24	.28	.10	.10	15.3
36	.32	.20	.26	.15	.15	15.6
37	.49	.08	.26	.56	.51	15.1

$$p \text{ เฉลี่ย} = .517$$

$$z = .32, \quad \bar{z} = .33$$

$$r \text{ เฉลี่ย} = .33$$

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบตามอัตภาพ - ตามความพอใจ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

71

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความรู้สึกและความพึงพอใจประการของนักเรียน แต่จะขอไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

การตอบแบบสอบถาม

ขอให้นักเรียนตอบในกระดาษคำตอบ โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบ ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ ๕ ช่อง แต่ละช่องมีตัวเลข ๑ - ๕ กำกับไว้ ดังนี้

	๑	๒	๓	๔
(๑)				
(๑๑)				
(๑๑๑)				

เกณฑ์การ เลือกตอบ

- กาที่ช่อง ๑ เมื่อข้อความนั้น ไม่เป็นความจริง สำหรับนักเรียนเลย
- กาที่ช่อง ๒ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน เพียง เล็กน้อย
- กาที่ช่อง ๓ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน ราวครึ่งหนึ่ง
- กาที่ช่อง ๓ เมื่อข้อความนั้น ส่วนใหญ่เป็นความจริง สำหรับนักเรียน
- กาที่ช่อง ๔ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน มากที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

- (๑) ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจ ถ้ามีใครมาขอร้องไห้ช่วยเหลือเขาในสิ่งที่ข้าพเจ้าถนัด

เมื่ออ่านข้อความนี้แล้ว ก็พิจารณาตัวนักเรียนเองว่า ข้อความนี้ตรงกับสภาพความจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด สมมติว่าข้อความนี้ตรงกับความจริงของนักเรียนที่สุด เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็ไปกาตอบในช่อง ๔ ดังนี้

	๑	๒	๓	๔
(๑)				✓

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตอบ

- ๑). กาเครื่องหมาย ✓ ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่อ่านในแบบสอบถามข้อหนึ่ง ๆ นักเรียนจะได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น

- ๒ -

๒. นักเรียนไม่ควรจะเสียเวลาอยู่กับข้อใดข้อหนึ่งนานเกินไป จงตอบให้ตรงกับความรู้สึก
ของนักเรียนที่เกิดในครั้งแรก

๓. อย่าชี้คหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบสอบถาม

๔. คำตอบของนักเรียนจะไม่กระทบกระเทือนต่อนักเรียนแต่อย่างใด ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
ฉันขอให้นักเรียนรู้สึกเป็นอิสระที่จะตอบตามความจริง

แบบทดสอบตอนที่ ๑

๑

๑. เพื่อนร่วมชั้นเรียนชอบความกึกของข้าพเจ้า
๒. ผู้ใหญ่ เกยชมข้าพเจ้าว่ามีปฏิภาณดี
๓. ข้าพเจ้าชอบโตเถียงด้วยเหตุผลมากกว่าอารมณ์
๔. ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมสัหรือกีฬา
๕. ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไร
๖. ข้าพเจ้าชอบทำงานอย่างช้า ๆ และบางทีก็คิด
ก็คิดออกเรื่องงานที่กำลังทำอยู่
๗. ข้าพเจ้าชอบนั่งคิดคนเดียวคนเดียว
๘. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเกรงกลัวโดยไม่ทราบ
สาเหตุ
๙. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนเจ้าอารมณ์
๑๐. ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกว่าจะทำได้แน่ในการสอบ
ไม่ได้ดี
๑๑. ข้าพเจ้าเรียนและเล่นเป็นเวลา
๑๒. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จทุกครั้ง
๑๓. ข้าพเจ้าไม่นิยมการขยันตอนใกล้สอบ แต่นิยม
การพบพานไปเรื่อย ๆ ตลอดปี
๑๔. ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกคนสำคัญคนหนึ่งของครอบครัว
๑๕. พ่อแม่มุ่งหวังในตัวข้าพเจ้ามาก
๑๖. ข้าพเจ้ามีเรื่องภูมิใจอยู่บ่อย ๆ
๑๗. บางครั้ง เมื่ออยู่คนเดียวข้าพเจ้านึกกลัวขึ้นมา
โดยไม่มีเหตุผล
๑๘. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนตื่นเต้นตกใจง่าย
๑๙. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนเรื่องช้า
๒๐. ข้าพเจ้าไม่ชอบวิธีการทำงานอย่างเอาจริง
เอาวังทองางนั่นแหละ แต่ข้าพเจ้าชอบทำอย่าง
ละนิดทีละน้อยแต่หลายชิ้น

๒๑. ข้าพเจ้ารักกีฬารบองคองกับพี่และน้อง เป็นอย่างถึง
๒๒. พ่อและแม่ของข้าพเจ้ารักและเอาใจใส่กันดี
๒๓. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเล่นกีฬา
๒๔. เมื่อเรียนจบวันนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะเรียนต่ออีก
๒๕. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีสุขภาพดี
๒๖. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวว่าอ่อนเพลียง่าย
๒๗. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองเข้ากับเพื่อนไม่ได้
๒๘. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองไม่มีอะไรดีเลย
๒๙. เมื่อข้าพเจ้าทำอะไรไม่สำเร็จ ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้
สิ้นหวัง
๓๐. ถึงแม่ข้าพเจ้าจะขยันเรียนมากกว่านี้ ข้าพเจ้าก็
จะเรียนหนังสือไม่ได้ดีเท่าคนอื่นที่เกยชนะข้าพเจ้า
๓๑. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน
๓๒. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
๓๓. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีหน้าตาสะสวย
๓๔. ข้าพเจ้าเป็นเด็กขี้อายและหวงของไว
๓๕. ข้าพเจ้าชอบยิ้มแย้มทักทายคนอื่น
๓๖. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีความสามารถหลายด้าน แต่
ข้าพเจ้าก็ไม่อยากจะแสดงให้คนอื่นรู้ เพราะเกรงว่า
คนอื่นจะดูถูก
๓๗. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ขี้อาย และประหม่าเมื่อเข้าสังคม
๓๘. ข้าพเจ้ามีความพอใจที่จะได้อยู่ตามลำพังห่างไกล
จากคนอื่น
๓๙. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเสียเวลาและกำลังช่วยเหลือ
คนอื่นทำงาน เพราะข้าพเจ้าถือว่าเอาเวลาเหล่านั้น
มาช่วยเหลือครอบครัวและตนเองดีกว่า

๔๐. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธ เมื่อมีคนมาขัดขวางความ
ประสงค์ของข้าพเจ้าถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะมีเหตุผลที่ดีก็ตาม
๔๑. ข้าพเจ้าเป็นภรรยาเร่ร่อน
๔๒. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีสุขภาพสมบูรณ์
๔๓. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีความตั้งใจ และมีความเชื่อมั่นใน
ตัวเองในการพูด การทำงานกับคนอื่น โดยไม่กลัว
ว่าจะผิด
๔๔. ข้าพเจ้าสนใจและชอบการนวดนวด
๔๕. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งของผู้ใหญ่เสมอ
๔๖. มีอยู่บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าจะบอกคนอื่นเกี่ยวกับ
ผลงานหรือความสามารถพิเศษที่ข้าพเจ้าทำ
๔๗. ข้าพเจ้าเคยคิดดูถูกคนอื่น
๔๘. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อเห็นเพื่อนใดดีกว่า
เช่น ไคกะแทนดีกว่า เคนกีฟ้าเก่งกว่า มีข้าวของ
ก็ ๆ ไซ้ เป็นต้น
๔๙. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานเมื่อสามารถเข้าหาให้เพื่อน
โกรธได้
๕๐. ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำร่วมกับเพื่อน
เพราะคิดว่ายิ่งมากคนยิ่งทำให้ยุ่ง
๕๑. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในงานที่มีคนมาก
๕๒. เมื่อมีปัญหาที่แก้เองไม่ได้ ข้าพเจ้าจะถามและขอคำ
แนะนำจากผู้ใหญ่

๕๓. มีอยู่บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าช่วยเหลือสิ่งของ หรือแนะนำ
วิธีแก้ปัญหาให้แก่อื่น
๕๔. ข้าพเจ้าสามารถทำตัวเข้ากับคนทุกประเภทได้
ไม่ว่าจะเป็นชั้นสูงหรือชั้นต่ำ
๕๕. เพื่อน ๆ มากมายนิยมชมชอบข้าพเจ้า
๕๖. ข้าพเจ้าไม่ต้องการ เป็นมิตร กับคนอื่น เพราะคิดว่า
เขาไม่ชอบข้าพเจ้า
๕๗. คนอื่นชอบประณามข้าพเจ้าว่าเซ่อซ่า
๕๘. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสติปัญญาดีกว่าเพื่อน
๕๙. ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกไร้ค่าภายในใจ เมื่อมีใครมาโต้แย้ง
ข้าพเจ้า ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะมีเหตุผลดี
๖๐. ข้าพเจ้ามักจะยอมแพ้เสมอไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตาม
๖๑. ข้าพเจ้าพอใจที่จะแสดงว่าชอบเพื่อน แม้ว่า
ยังไม่รู้จักกันดีพอ
๖๒. ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องที่จะให้เพื่อนของข้าพเจ้า
ยืมสิ่งของ
๖๓. ข้าพเจ้ามีความสุขใจ เมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่น
๖๔. เมื่อเพื่อนใดทำอะไรแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคงหา
ทางตอบแทนเขาอยู่เสมอ
๖๕. ข้าพเจ้าเคยง่วงและหลับในชั้นมัธยม

๓

แบบทดสอบตอนที่ ๒

๑. ข้าพเจ้ายากเป็นคนมีความคิดแปลก ๆ ที่
สามารถแก้ไขปัญหาได้
๒. ข้าพเจ้าต้องการที่จะเป็นคนมีไหวพริบ ปฏิภาณดี
๓. ข้าพเจ้ายากเป็นคนมีเหตุผล
๔. ข้าพเจ้ายากเล่นเกมส์หรือกีฬา
๕. ข้าพเจ้ายากเป็นคนขยันทำงาน
๖. ข้าพเจ้ายากจะทำงานเร็วและมีใจจดจ่อ
กับงานตลอดเวลา
- ข้าพเจ้าไม่อยากจะนั่งติดกับอยู่คนเดียว
- ข้าพเจ้าไม่อยากจะมีความเศร้าหมองโดยไม่รู้อาเหตุ
- ข้าพเจ้ายากเป็นคนอารมณ์ดี
- ข้าพเจ้าไม่อยากจะวิตกกังวลเรื่องคะแนนการสอบ
- ข้าพเจ้าต้องการจะเล่นและเรียนให้เป็นเวลา
- ข้าพเจ้ายากจะทำการบ้านให้เสร็จทุกวัน
- ข้าพเจ้ายากจะพบทวนบทเรียนไปเรื่อย ๆ
ตลอดปี
- ข้าพเจ้าจะพอใจ ถ้าหากได้เป็นคนสำคัญของ
ครอบครัว
- ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้พ่อแม่ห่วงหวงในตัว
- ข้าพเจ้ามากเกินไป
- ข้าพเจ้าไม่อยากจะมีความกลัว
- ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนกล้าและมีเหตุผล
- ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่คนเดียว
- ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้
- ข้าพเจ้าไม่อยากจะเป็นคนเรื่องซำ

๒๐. ข้าพเจ้าไม่อยากจะทำอะไรจับจ่อ อยากจะทำ
ให้เสร็จเป็นอย่าง ๆ ไป
๒๑. ข้าพเจ้ายากจะรักใคร่ปรองดองกับพี่น้องทุกคน
๒๒. ข้าพเจ้าปรารถนาให้พ่อแม่และแม่ของข้าพเจ้ารัก
และเอาใจใส่กัน
๒๓. ข้าพเจ้ายากจะเป็นนักกีฬาที่เก่งกาจ
๒๔. ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะเรียนให้สูง ๆ
๒๕. ข้าพเจ้ายากจะมีสุขภาพดี
๒๖. ข้าพเจ้ายากเป็นคนแข็งแรง
๒๗. ข้าพเจ้ายากจะเข้ากับเพื่อนได้ทุกคน
๒๘. ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนมีดีในตัว
๒๙. ข้าพเจ้าไม่อยากจะมีความซอซัดสิ้นหวัง
เมื่อทำอะไรไม่สำเร็จ
๓๐. ถ้าหากว่าข้าพเจ้าขยันเรียนกว่าที่ ข้าพเจ้า
คงจะเรียนหนังสือได้ดีกว่าคนอื่นที่เกลียดชังข้าพเจ้า
๓๑. ข้าพเจ้ายากจะเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน
๓๒. ข้าพเจ้ายากจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
๓๓. ข้าพเจ้ายากจะมีอนาคตสวยงาม
๓๔. ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนแกล้งตลกขบขัน
๓๕. ข้าพเจ้ายากจะเข้มแข็งหักทลายคนอื่น
๓๖. ข้าพเจ้ายากจะแสดงความสามารถทุกอย่างที่มี
ให้คนอื่นรู้
๓๗. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเป็นคนซื่อๆ ประหม่าเมื่อ
เขาสอบ
๓๘. ข้าพเจ้ายากอยู่ในที่มีคนมาก
๓๙. ข้าพเจ้ายากจะช่วยเหลือคนอื่นโดยไม่คำนึงถึง
ตัวเอง

๔๐. ข้าพเจ้ายากจะไม่โกรธ เมื่อมีคนมาขัดขวาง
ความประสงค์และเข้ามายุ่งแซ่
๔๑. ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนร่าเริง
๔๒. ข้าพเจ้ายากจะมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง
๔๓. ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนที่เชื่อมั่นในตัวเอง
ในการทำการงาน
๔. ข้าพเจ้ายากจะสนใจและชอบการผจญภัย
๕. ข้าพเจ้ายากเป็นคนที่อยู่ในโอวาทของผู้ใหญ่
๖. ข้าพเจ้ายากจะยกย่องคนอื่น เกี่ยวกับผลงาน
หรือความสามารถของเขา
๗. ข้าพเจ้ายากจะไม่ยอมแพ้
๘. ข้าพเจ้ายากจะดีใจเมื่อเห็นเพื่อนได้
เล่นสอยโกะเนนดี้ เล่นกีฬาชนะ เป็นต้น
๙. ข้าพเจ้ายากจะไม่ยอมให้เขาเหยียดเพื่อนให้โกรธ
๑๐. ข้าพเจ้ายากจะทำงานร่วมกับเพื่อน
๑๑. ข้าพเจ้ายากจะแก้ตัวให้สนุกสนานในงานที่
มีคนมาก
๑๒. ข้าพเจ้ายากจะถามและขอคำแนะนำจากผู้ใหญ่
เมื่อมีปัญหา
๑๓. ข้าพเจ้ายากจะช่วยเหลือให้สิ่งของ
หรือแนะนำวิธีแก้ปัญหาให้คนอื่น
๑๔. ข้าพเจ้ายากจะมีความสามารถทำตัวให้เข้ากับ
คนทุกประเภทได้

๕๔. ข้าพเจ้ายากจะให้เพื่อนส่วนมากชอบข้าพเจ้า
๕๖. ข้าพเจ้ายากจะเป็นมิตรกับคนอื่น ถึงแม้ว่า
เขาจะไม่ชอบข้าพเจ้า
๕๗. ข้าพเจ้ายากจะให้ใครมาปรึกษาข้าพเจ้า
ว่าเขาคิดอย่างไร
๕๘. ข้าพเจ้ายากจะมีสติปัญญามากกว่าเพื่อน
๕๙. ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนรับฟังเหตุผลของคนอื่น
๖๐. ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนที่ใจกว้าง ง่าย ๆ
กับเหตุการณ์ต่าง ๆ
๖๑. ข้าพเจ้ายากจะแสดงว่าชอบเพื่อน แม้ว่า
ยังไม่รู้จักกันดีพอ
๖๒. ข้าพเจ้ายากจะให้สิ่งของให้เพื่อนเมื่อเขา
ต้องการ
๖๓. ข้าพเจ้ายากจะมีความสุขใจกับการช่วยเหลือ
ผู้อื่น
๖๔. ข้าพเจ้ายากจะตอบแทนเพื่อนเมื่อเขาทำอะไร
ให้เรา
๖๕. ข้าพเจ้ายากจะเป็นคนกระปรี้กระเปร่า
ไม่ง่วงนอนในห้องเรียน

แบบทดสอบตนตามอัศภาพ - ตนตามปฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบฉบับนี้ ต้องการทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของท่าน โดยจะป้อนข้อความให้ท่านอ่านเพื่อพิจารณาว่าท่านปีติขณะนิสัยหรือเคยประพฤติปฏิบัติเหมือนกับข้อเท็จจริงในข้อความนั้นหรือไม่ หากน้อยเพียงใด ดังนั้น จึงไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก เพราะแต่ละข้อมอบจะปีติขณะนิสัย ความรู้สึก หรือแนวการประพฤติปฏิบัติไว้เหมือนกัน ข้อสำคัญ ขอให้ตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุดเท่าที่เป็นได้

การตอบแบบสอบถาม มีลักษณะดังนี้

ขอให้นักเรียนตอบในกระดาษคำตอบ โดยกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการจะตอบ ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ ๕ ช่อง แต่ละช่องมีเลข ๐ - ๔ กำกับไว้ ดังนี้

(๐)

๐	๑	๒	๓	๔

การจะตอบในช่องใด ให้ถือเกณฑ์ดังนี้

- กาช่องที่เลข ๐ เมื่อข้อความนั้นไม่เป็นความจริงสำหรับท่านเลย
- กาช่องที่เลข ๑ เมื่อข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านเพียงเล็กน้อย
- กาช่องที่เลข ๒ เมื่อข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านราวครึ่งหนึ่ง
- กาช่องที่เลข ๓ เมื่อข้อความนั้นส่วนใหญ่เป็นความจริงสำหรับท่าน
- กาช่องที่เลข ๔ เมื่อข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ตัวอย่างในการตอบ

(๐) ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจถ้าใครมาขอร้องให้รวมเหลือเขาในสิ่งที่ข้าพเจ้าถนัด

เมื่ออ่านข้อความนี้แล้วก็พิจารณาว่าท่านเองว่าข้อความนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ของตัวท่านเพียงใด สมมติว่าข้อความนี้ตรงกับความเป็นจริงของตัวท่านมากที่สุด เมื่อแน่ใจเช่นนี้ ท่านต้องไปกาเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข ๔ ในกระดาษคำตอบ ดังนี้

(๐)

(๐๐)

(๐๐๐)

๐	๑	๒	๓	๔
				✓

แบบสอบถามตอนที่ ๒

๑. ผู้ใหญ่เคยชมว่าข้าพเจ้ามีปฏิภาณดี
๒. ข้าพเจ้าชอบใจเลี้ยงควายเหลือมากกว่าควายอารมณ
๓. ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมที่สากต่าง ๆ
๔. ข้าพเจ้าชอบนั่งนอนอยู่บนเกี้ยว
๕. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเกรงามองโดยใบหราบดำเหว
๖. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนเจ้าอารมณ์
๗. ข้าพเจ้าเรียนและเล่นเป็นเวลา
๘. ข้าพเจ้าไม่ชอบการขยันตอนใกล้สอบ แทนนิยมการทบทวนไปเรื่อย ๆ ตลอดปี
๙. ข้าพเจ้ามีเรื่องกลุมใจอยู่เสมอ ๆ
๑๐. บางครั้งเมื่ออยู่บนเกี้ยว ข้าพเจ้ามักกลัวขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล
๑๑. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนตื่นเต้นตกใจง่าย
๑๒. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนเชื่องช้า
๑๓. ข้าพเจ้าไม่ชอบวิธีการทำงานอย่างเอาจริง เอาวังทองงานชิ้นหนึ่ง ๆ แต่ข้าพเจ้าชอบทำงานอย่างละนิดละหน่อย หลาย ๆ ชิ้น
๑๔. ข้าพเจ้ารักใคร่ปรองดองกับพี่และน้องเป็นอย่างดี
๑๕. พ่อและแม่ของข้าพเจ้ารักและเอาใจใส่กับดี
๑๖. เมื่อเรียนจบชั้นนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะเรียนต่อชั้นสูงขึ้นหรือไม่อีก

๑๗. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีสุขภาพดี
๑๘. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนอ่อนเพลียง่าย
๑๙. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเขาก็มักไปไกล
๒๐. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองทำอะไรก็เฉื่อย
๒๑. เมื่อข้าพเจ้าทำงานอะไรไปก็เร็ว
๒๒. ข้าพเจ้ารู้สึกต่อแพและสิ้นหวัง
๒๓. ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะขยันเรียนมากกว่านี้
๒๔. ข้าพเจ้าก็คงเรียนหนังสือไปก็ไม่ได้เท่าคนอื่นที่เกียจคร้านข้าพเจ้า
๒๕. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นนักเรียนที่ดี
๒๖. ของโรงเรียน
๒๗. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
๒๘. ข้าพเจ้าเป็นคนถลองแกล้วองไว
๒๙. ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อายและประหม่าเมื่อเขาสังคม
๓๐. ข้าพเจ้ามีความพอใจที่จะได้อยู่ตามลำพัง
๓๑. ห่างไกลจากคนอื่น
๓๒. บ่อยครั้งข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อมีคนมาขัดขวางความประสงค์ของข้าพเจ้า
๓๓. ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะมีเหตุผลก็ตาม
๓๔. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีสุขภาพสมบูรณ์

๓๐. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีกำลังใจและมีชีวิตขึ้น
ในตัวเองในการพูด การทำงานกับคนอื่น ๆ
โดยไม่กลัวผิด
๓๑. ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในกำลัง ของมือใหญ่เสมอ
๓๒. นี้อยู่นอยครั้งมากที่ข้าพเจ้ายกย่องคนอื่น
เกี่ยวกับผลงานหรือความดีงามที่พิเศษที่
เขาทำ
๓๓. ข้าพเจ้าเคยกลักรู้จักคนอื่นเสมอ
๓๔. ข้าพเจ้ารู้สึกในสมัยใจเมื่อเห็นเพื่อนใกล้ชิด
กว่า เสนอให้กำลังใจกว่า มีข่าวของดี ๆ ใจ
เป็นแทน
๓๕. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานเมื่อสามารถช่วยเหลือ
เพื่อน ให้เพื่อนโกรธได้

๓๖. เมื่อมีปัญหาก็แก้เองไปเถอะ ข้าพเจ้า
จะถามและขอคำแนะนำจากผู้อื่น
๓๗. ข้าพเจ้ารู้สึกวางสัปดาห์น้อยกว่าเพื่อน
๓๘. ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกรำคาญใจเมื่อปีกร
มาโฉบ
๓๙. ข้าพเจ้ามักจะชอบแต่เล่น โยนใน
เรื่องใด ๆ ก็ตาม
๔๐. ข้าพเจ้าเคยวิ่งและกลิ้งในชั้นบ่อย ๆ

แบบสอบถามตอนที่ ๒

๑. ข้าพเจ้ายกย่องการที่จะ เป็นคนมีไหวพริบ
ปฏิภาณดี
๒. ข้าพเจ้ายกย่องเป็นคนมีเหตุผล
๓. ข้าพเจ้ายกย่องเล่นเกมกีฬาต่าง ๆ
๔. ข้าพเจ้าไม่ยกย่องจะนั่งคิดฝันคนเดียว
๕. ข้าพเจ้าไม่ยกย่องมีความเศร้าหมองโดย
ไม่รู้สึกเหตุ
๖. ข้าพเจ้ายกย่องเป็นคนมีอารมณ์ดี
๗. ข้าพเจ้ายกย่องการจะ เล่นหรือเรียนให้ เป็น
เวลา
๘. ข้าพเจ้ายกย่องจะหมั่นทบทวนบทเรียนเรื่อย ๆ
ไปตลอดปี
๙. ข้าพเจ้าไม่ยกย่องมีเรื่องกลุ้มใจบ่อย ๆ
๑๐. ข้าพเจ้ายกย่องจะ เป็นคนกล้าและมีเหตุผล
เมื่ออยู่คนเดียว
๑๑. ข้าพเจ้ายกย่องจะ เป็นคนที่สามารถควบคุม
อารมณ์ได้
๑๒. ข้าพเจ้าไม่ยกย่องจะ เป็นคนเขื่องข่า
๑๓. ข้าพเจ้าไม่ยกย่องจะทำอะไรจับจด ยาก
จะทำให้เสร็จเป็นอย่าง ๆ ไป
๑๔. ข้าพเจ้ายกย่องจะรักใคร่ปรองดองกับเพื่อน
ทุกคน
๑๕. ข้าพเจ้าปรารถนาจะ ใฝ่หาและแสวงหา
ข้าพเจ้ารักและเอาใจใส่กัน
๑๖. ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะ เริ่มมีไถ่สูง
๑๗. ข้าพเจ้ายกย่องจะมีสุขภาพดี
๑๘. ข้าพเจ้ายกย่องเป็นคนที่แข็งแรง
๑๙. ข้าพเจ้ายกย่องจะ เข้ายกย่องเพื่อนทุกคน
๒๐. ข้าพเจ้ายกย่องเป็นคนที่ในใจ
๒๑. ข้าพเจ้าไม่ยกย่องจะมีความพอใจเห็นใจผู้อื่น เมื่อ
ทำอะไรไม่สำเร็จ
๒๒. ถ้าหากว่าข้าพเจ้าขยันเรียนมากกว่านี้ข้าพเจ้า
คงจะเรียนหนังสือได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ใดโดยขณะ
ข้าพเจ้า
๒๓. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน
๒๔. ข้าพเจ้ายกย่องจะ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
๒๕. ข้าพเจ้ายกย่องจะ เป็นคนกล้าหาญของใจ
๒๖. ข้าพเจ้าไม่ยกย่องเป็นคนที่ขี้อาย บรรเทา
เมื่อเขาสั่งถาม
๒๗. ข้าพเจ้ายกย่องอยู่ในที่ที่สนุกสนาน
๒๘. ข้าพเจ้ายกย่องจะไม่โกรธ เมื่อโดนมาขัด
ขวางความประสงค์และเขาไม่พอใจ
๒๙. ข้าพเจ้ายกย่องจะมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง
แจ่มใส
๓๐. ข้าพเจ้ายกย่องจะ เป็นคนที่เชื่อมั่นในตนเอง
ในการทำการทํางาน
๓๑. ข้าพเจ้ายกย่องจะ เป็นคนที่อยู่ในใจ
ของผู้ใหญ่

-

แบบทดสอบ ฐานะทางสังคมมิติ

แบบทดสอบฐานะทางสังคม

ชื่อ... .. ชั้น

เพศ อายุ.... ปี.....เดือน วันที่

สมมติว่าในระหว่างนี้ ครูประจำชั้นของนักเรียนจะได้จัดชั้นเรียนหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยถือความต้องการและความเห็นของนักเรียนเป็นหลัก จึงขอความร่วมมือจากนักเรียนให้บอกชื่อเพื่อนที่นักเรียนมีความต้องการเลือกในสถานการณ์ต่าง ๆ คือ สถานการณ์เรียน เล่น และทำงานร่วมกันมาให้ทราบ โดยถือหลักดังต่อไปนี้

๑. นักเรียนต้องเลือกเพื่อนในห้องนี้ โดยเขียนชื่อและนามสกุลของเขาลงไป
๒. ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ นักเรียนจะเลือกเพื่อนได้ตามใจชอบ
๓. ในแต่ละสถานการณ์นักเรียนอาจเลือกคนซ้ำกันได้
๔. การเลือกของนักเรียนจะสงวนไว้เป็นความลับ

ก. สมมติว่าจะมีการเปลี่ยนที่นั่งกันเสียใหม่ โดยให้นักเรียนเลือกที่นั่งได้ตามใจชอบ นักเรียนอยากให้ใครมานั่งใกล้ ๆ บ้าง ?

ข. สมมติว่าในชั่วโมงว่าง ครูจะปล่อยให้ให้นักเรียนออกไปเล่นกันตามใจชอบ นักเรียนอยากให้ใครมาเล่นรวมกับนักเรียนบ้าง ?

ค. สมมติว่าครูจะให้ให้นักเรียนทำงานรวมกันกับเพื่อนสักอย่างหนึ่ง นักเรียนอยากให้ใครมาทำงานรวมด้วยบ้าง ?
